

Cartea Profetului Naum

Context istoric

Sunt câteva cărți ale proorocilor mici care au în vedere în special Neamurile. Israel este menționat și se prea poate ca acesta să fie și destinatarul principal al acestor profeții. Dar profețiile pun în discuție în primul rând destinul unor neamuri și rolul lor în istorie. Obadia proorocește despre Edom. Iona și Naum sunt scrise în legătură cu destinul cetății Ninive, capitală a Imperiului Asirian. Habacuc scrie despre ridicarea Imperiului Babilonian în istorie.

Sunt două ipoteze cu privire la datarea cărții Naum. Naum este din Ecloș. Nu s-a identificat această localitate dar cel mai probabil este din Iuda, căci la data la care scrie Naum, cele 10 seminții ale lui Israel fuseseră deja duse de mult în robia asiriană (în 722 î.H.). Prima ipoteză este și cea mai sigură. Cetatea Ninive a fost cucerită de mezi și babilonieni în 612 î.H. Deci cartea este scrisă ÎNAINTE de acest an. Proorocia face referire la căderea cetății Tebei (numită No-Amon în 3:8). Această cetate egipteană a căzut sub asediul asirian în 664 î.d.H. Deci cartea este scrisă DUPĂ acest an. Concluzia ar fi că proorocia lui Naum este redactată undeva între 664 și 612 î.H. A doua variantă susține că cetatea Teba ar fi fost rezidită în 654 î.H și atunci este foarte probabil ca Naum să fi redactat proorocia între 664 și 654 î.H. Dacă avem în vedere perioadă mai largă 664-612 î.H, amintim că în această perioadă au șezut pe tronul lui Iuda trei împărați:

- Manase (697-642)
- Amon (642-640)
- Iosia (640-609)

Împărații lui Israel erau principalii destinatari ai descoperirilor primite de către prooroc. Dintre cei trei împărați, Iosia este singurul credincios, cel care a realizat și o mare reformă. El a fost astfel mai interesat de glasul profeților decât Manase și Amon. În mod cert, dintre cei trei, el a acordat cel mai mare interes și față de proorocia lui Naum.

În aceeași perioadă au șezut pe tronul Asiriei următorii împărați:

- Asurbanipal (669-633)
- Așuretiliani (633-629)
- Sinsaeișkun (629-609)

În timpul lui Asurbanipal Imperiul Asirian cunoaște cea mai mare extindere, dar tot în aceeași perioadă sunt și multe revolte în Imperiu. Imperiul Asirian se confruntase cum multe revolte și în trecut, Sanherib de exemplu a reușit să înfrângă un șir de revolte în Imperiu. Naum

anunța însă căderea cetății Ninive, capitala Imperiului Asirian, care simboliza desigur și căderea Imperiului.

Amintim că ascensiunea Imperiului Asirian a început exact după destrămarea Regatului lui Israel după moartea lui Solomon. Asiria a devenit principala putere a bazinului mediteranean și toate popoarele acestei zone au fost zdrobite de puterea sa și i-au plătit tribut. Imperiul Asirian avea o armată permanentă și își justifica cuceririle prin fundamente religioase. Cuceririle erau făcute în numele lui Assur, marele zeu al Asiriei. Aceste teritorii erau cucerite pentru el, pentru a-i fi închinat lui. Populația noilor teritorii trebuia să jure credință zeului Assur. Imperiul Asirian era cunoscut pentru cruzimea lui. Față de cei care se revoltau, asirienii nu cunoșteau mila. Asirienii au fost printre cele mai crude popoare din istorie. Jupuirea oamenilor de vii, smulgerea limbii, tăierea mâinilor și a picioarelor erau doar câteva din pedepsele aplicate celor care nu vroiau să se supună Asiriei. Asiria era deci asociată cu teroarea. Asiria era de câteva sute de ani un țepuș în coastă și pentru Israel. Asiria fusese unealta prin care Dumnezeu pedepsise atât pe Israel cât și pe Iuda în nenumărate ocazii. Pedepsa asupra lui Israel a culminat în anul 722 când Israel a fost luat pentru totdeauna în robia asiriană. Asiria a fost și unealta prin care cel rău a terorizat inima împăraților credincioși din Israel și i-a determinat adesea să renunțe la încrederea în Domnul și să facă alianțe străine, întrezise de Domnul (a fost cazul împăratului credincios Ezechia, care din pricina presiunii asiriene a făcut alianța cu Egiptul). În urma alianței făcute de Ezechia cu Egiptul, Sanherib a pârjolit tot Iuda și a împresurat Ierusalimul unde mai era doar o mică rămășiță din Israel. Ierusalimul a fost izbăvit, dar amenințarea Asiriei a continuat să persiste. Și această presiune avea deja un trecut de 200 de ani. Imperiul Asirian era încă puternic și cum spuneam în timpul lui Asurbanipal a atins apogeul extinderii sale. Cine mai credea că acest mare imperiu avea să fie nimic? Isaia a fost primul dintre profeți care a profețit că însuși Asirianul va fi pedepsit de Domnul, dar această profeție se pare că a avut în vedere în special nimicirea oștirii asiriene din jurul Ierusalimului din 701 î.H. și moartea împăratului Sanherib. Profeția lui Naum vorbea despre căderea mării cetăți Ninive, foarte bine întărită la acea vreme. Profeția sa părea o nebunie, ceva care era imposibil să fie împlinit. În Ninive puteau locui peste 140.000 de locuitori. Capitala imperiului devenise una din cele mai fortificate și mai mărețe orașe ale lumii. Zidurile erau înalte de 35 de metri și suficient de late pentru ca trei care de război să poată trece în paralel. În afara fortificațiilor zidului, cetatea mai era înconjurată și de un șanț de apă lat de 50 de metri și adânc de 20 de metri. Între zidurile ei, populația acumula provizii pentru un asediu de 20 de ani. Proorocia lui Naum părea un vis frumos pentru Israel, dar total irealizabil. Asiria era un JUG greu pentru Israel. Jugul era puternic. Și jugul era pus pe umerii săi de MULT timp. Toate aceste trei elemente făceau ca în mintea evreilor căderea Ninivei și a Imperiului Asirian (vezi 1:14) să pare ceva imposibil. Naum însă proorocește împotriva acestui jug (vezi 1:12-13). Vom discuta mai pe larg pe parcursul comentării cărții despre semnificația, rolul și importanța acestei profeții.

Ne amintim pe scurt și de Iona care a fost trimis tot la Ninive. Iona a proorocit în Israel în timpul împăratului Ieroboam II (793-753 î.H.). Înțelegem mai bine și de ce Iona a refuzat să

[Profetul Naum](#)

meargă la Ninive. De ce să fi sprijinit proiectul amânării pedepsei divine peste acest imperiu idolatru, atât de crud care deja pustiise pe poporul său? De ce să sprijine proiectul scoaterii acestui ȚEPUȘ groaznic din coasta lui Israel? Poate Iona avea rude, prieteni care fuseseră omorâți cu cruzime de asirieni. Poate uneori îl judecăm prea repede pe Iona când încearcă să fugă la Tars. Iona e trimis la Ninive, cetatea se căiește și Domnul își oprește judecata. Se pare că proorocia lui Naum are o altă perspectivă. Profetia pare să se adreseze mai degrabă lui Iuda (vezi 1:12-15) decât cetății Ninive. Naum nu se duce la Ninive pentru a chema cetatea la pocăință, ci mai degrabă anunță o judecată iminentă și ireversibilă asupra unei cetăți care refuzase harul pocăinței. Pe vremea lui Naum se pare că vremea îndurării divine era pe final. Naum anunță pe Iuda hotărârea implacabilă a lui Dumnezeu de a judeca această cetate plină de fărădelege.

1:1-7 – Caracterul lui Dumnezeu: judecata și bunătatea Sa

Naum își începe cartea prin a descrie pe Cel care va înfăptui judecata asupra lui Ninive. Deocamdată el nu pomenește nimic de judecata cetății Ninive, ci face o descriere generală a lui Yahwe. El creionează un echilibru între bunătatea și judecata Domnului insistând pe faptul că bunătatea Sa nu anulează judecata Sa. Naum vede pericolul ca insistând prea mult pe mila și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, să se uite sfințenia și răzbunarea Sa. Și drept vorbind contextul istoric al Asiriei era de așa natură că strălucea mai mult răbdarea și mila Sa decât sfințenia și judecata Sa. Trecuseră măcar 300 de ani de dominație asiriană plini de cruzime, de idolatrie, de vărsare de sânge nevinovat, de necurății sexuale, de nedreptate de tot felul de fărădelegi. Și în tot acest timp Domnul în mila și îndelunga Sa răbdare NU A ADUS judecata Sa asupra Asiriei, nu sfărâmat jugul lui Iuda, nu a pedepsit pe cei care au nimicuit cu bucurie și dispreț pe Israel. Timpul trecea, fărădelegea Asiriei se înmulțea, și pedeapsa nu se abătea asupra Asirianului. Strălucea mila Sa, îndurarea Sa, îndelunga Sa răbdare. În acest context, Naum insistă pe sfințenia, răzbunarea și mânia Domnului. Chiar dacă pe scena istoriei nu se vedea intervenția judecății lui Dumnezeu asupra Asiriei, în VĂZDUH realitatea era alta, în inima nevăzută a Domnului, lucrurile stăteau cu totul altfel: *Domnul este un Dumnezeu GELOS; Domnul Se răzbuună și este PLIN DE MÂNIE, Domnul Se răzbuună pe potrivnicii Lui și ȚINE MÂNIE pe vrăjmașii Lui.* Naum ne explică un lucru foarte important despre caracterul lui Dumnezeu: El nu poate trece cu vedere fărădelegea vrăjmașilor Săi, nu poate uita fărădelegea. Dacă noi putem trece cu vederea greșelile vrăjmașilor noștri, dacă uitarea ne este un aliat în acest sens, la Domnul lucrurile stau altfel. Un păcat (nesoluționat prin pocăință) înfăptuit de un popor acum 300 de ani este la fel de viu înaintea Domnului ca și cum ar fi fost înfăptuit ieri. Timpul nu produce uitare în inima Domnului și nici nu diminuează din mânia Sa. Mânia Sa față de acel păcat este vie, este un foc mistuitor care nu Se stinge! El este PLIN de mânie față de Asiria și ține mânie pe acest popor. Scena istoriei și aparenta tăcere a lui Dumnezeu în fața cruzimilor asiriene poate fi înșelătoare. În plan vizibil e tăcere față de Asiria. Dar în planul nevăzut (planul adevăratei realități) este foc și pucioasă, este mânie aprinsă, este fulger și tunet împotriva Asiriei. Dar de ce apare această disonanță între tabloul vizibil și cel nevăzut?

Naum ne explică și continuă: *Domnul este îndelung răbdător...* Domnul nu manifestă acest foc viu al judecății Sale imediat. El nu anulează, nici nu diminuează, dar amână judecata din pricina milei, a îndurării și a îndelungii Sale răbdări. Există, așa cum ne descoperă cartea Iona, posibilitatea IERTĂRII păcatului dacă există CĂINȚĂ și schimbare. Deci amânarea judecății, manifestarea milei și a îndurării lui Dumnezeu față de vrăjmașii Lui se face doar ÎN SPERANȚA schimbării acestora. Nu este un har ieftin, o milă izvorâtă din slăbiciune sau lipsă de verticalitate morală. Acestea două ne sunt caracteristice nouă, oamenilor. Unii oameni trec cu vederea fapte grave, oferă o reconciliere ieftină, bazată pe diminuarea gravității păcatului celui vinovat și deci pe MINCIUNĂ. Dar Domnul nu poate face acest lucru. Iată ce scrie în altă parte:

- Cu cel bun, Te arăți bun, cu omul neprihănit Te arăți neprihănit; cu cel curat te arăți curat; și cu cel stricat te porți după stricăciunea lui. Tu mântuiești pe poporul care se smerește și smerești privirile trufașe. (Ps.18:25-27)

Cu alte cuvinte Dumnezeu se arată bun cu cel bun, și se arată mânios celui rău. Dumnezeu este DREPT și nu se poate comporta la fel cu cel bun și cu cel rău. Dar cum se împacă acest lucru cu faptul că bunătatea Sa (de exemplu ploaia) se arată și peste cel bun și peste cel rău? Cum se împacă acest lucru cu manifestarea bunătății Sale față de cel păcătos? Dumnezeu ȘTIE că există șansa reconcilierii, că există șansa ca cel rău să se schimbe și să devină bun. Din această pricină, El amână pedeapsa și își arată în răbdarea Sa bunătatea. Dar nu o face diminunând din intensitatea mâniei Sale și nici trecând cu vederea fărădelegea. Cel rău merită pedeapsa Domnului. Dar cel rău se POATE schimba. Dumnezeu nu caută o reconciliere ieftină, superficială, ci una reală. În acest spirit trebuie înțeleasă și porunca de a ne iubi vrăjmașii. Noi nu trebuie să diminuăm gravitatea faptelor lor, și nici dreptatea judecății divine asupra lor. Trebuie însă se ne SINCRONIZĂM cu Cel de sus și cu vremea harului și să manifestăm IUBIRE și BUNĂTATE tomcai în scopul SCHIMBĂRII ulterioare a celui în cauză. Noi ne iubim vrăjmașii, nu pentru că sunt vrednici de iubit, ci în speranța că prin iubirea noastră ei se vor căi, ei se vor schimba. Noi nu îi iubim negând realitatea prezentă a fărădelegilor lor, ci sperând că aceasta se va schimba! Îndelunga răbdare a Domnului față de Asiria nu a diminuat nici măcar cu un gram mânia Domnului față de Asiria, ci doar a oferit un timp asirianului pentru pocăință și schimbare. În cele din urmă Dumnezeu nu ne cere să călcăm dreptatea în picioare, să operăm o sinucidere morală și intelectuală atunci când ne cheamă să fim buni cu cei răi. Căci cu cel rău Domnul se arată răzbunător. Dumnezeu ne cheamă să ne manifestăm bunătatea doar pentru scurtă vreme și doar în speranța SCHIMBĂRII vrăjmașului Domnului, vrednic de pedeapsă.

Naum deci amintește de ÎNDELUNGA RĂBDARE a Domnului, dar insistă că aceasta nu este un semn de slăbiciune morală așa cum se gândea Iona. Cel îndelug răbdător, RĂMÂNE de o MARE TĂRIE. Răbdarea Sa nu izvorăște din slăbiciunea Sa, dintr-o moralitate îndoielnică, din ezitarea de a înfăptui dreptatea. Îndelunga Sa răbdare izvorăște din mila Sa, dar nu umbrește cu nimic dreptatea Sa. El doar speră că cel păcătos SE VA ÎNTOARCE de la calea lui cea rea. Iată motivul, singurul motiv al amânării dreptei Sale judecăți. Dumnezeu nu ne cere să ne negăm

mânia față de vrăjmașii noștri care fac fărădelegi strigătoare la cer. Ne cere doar să ne vărsăm acea mânie înaintea Domnului ca psalmiștii de altădată și să amânăm pentru o scurtă vreme revărsarea judecății. Dumnezeu NU IARTĂ pe cel care nu se CĂIEȘTE. Oare Domnul ne cere să ne iertăm vrăjmașii care nu se CĂIESC? Ne cere să le acordăm pentru scurtă vreme o iertare TEMPORARĂ, o eliberare pe cautiune. Și acest lucru e făcut cu speranța că ei se vor căi într-o bună zi. Dar dacă nu se vor căi, peste puțină vreme, în ziua judecății, noi îi vom acuza înainta Domnului tocmai de păcatele pe care le-am iertat. Atenție deci la iertarea și manifestarea bunătății față de vrăjmași. Ea nu trebuie să producă o mutilare a simțului dreptății din noi. Ea trebuie înțeleasă doar ca măsură TEMPORARĂ a harului în speranța SCHIMBĂRII celui în cauză. Și putem înțelege acest lucru căci și Domnul a fost bun cu noi și ne-a dat timp să ne căim. Suntem și noi datori să facem același lucru pentru alții. Dumnezeu ne cere în Romani 13 să nu răspundem cu rău la rău, nu pentru că nu așa ar fi corect, ci DOAR pentru că RĂZBUNAREA este a Domnului. Noi nu trebuie să împlinim răzburarea, căci nu e treaba noastră ci a Domnului. Dar dacă nu trebuie să împlinim răzburarea nu înseamnă că trebuie să o negăm sau să o invalidăm sau să o uităm. Răzburarea Domnului față de TOȚI vrăjmașii noștri și față de TOȚI care ne-au greșit este VIE. Ea se va manifesta încă de pe acum și se va manifesta plenar în ziua judecății, zi în care noi vom fi judecătorii tuturor vrăjmașilor noștri: atât oameni cât și demoni!

Naum insistă că manifestarea răbdării, a harului, a milei față de cel rău nu diminuează și nu anulează dreapta judecată divină: *Domnul nu lasă NEPEDEPSIT pe cel rău*. Trecuseră sute de ani și pedeapsa nu a venit asupra Asiriei. Evreii poate se resemnaseră. Dar Domnul nu. El nu putea lăsa NEPEDEPSIT pe Asirian. Și e important să menționăm că în revelația vechi-testamentară, NU SE vorbește prea mult și prea deschis despre REALITATEA de după moarte: pedeapsa veșnică și răsplătirea veșnică. Despre aceste două lucruri se va vorbi mult mai deschis de-abia în Noul Testament. De ce? Dumnezeu este un mare pedagog. Revelația Sa este progresivă. Punctul cheie al revelației este Isus Hristos. Dumnezeu este foarte atent ce descoperă ÎNAINTE și DUPĂ Isus Hristos. Dumnezeu se ferește să vorbească ÎNAINTE de Hristos foarte frecvent și deschis despre anumite realități spirituale care devin valabile doar pe baza lucrării lui Hristos. Nu avem timp să dezvoltăm acest aspect dar este esențial pentru înțelegerea Vechiului Testament și mai ales a lucrurilor despre care NU se prea vorbește în Vechiul Testament. Asirienii ajunseseră în Locuința Morților în chinuri groaznice. Dar profeții nu insistă pe acest lucru, ci pe o judecată istorică, vizibilă a Asiriei. Această judecată istorică, vizibilă, oglindește judecata eternă de care vor avea parte toți vrăjmașii Domnului. Dar pentru ei atunci și acolo, pentru acel moment al revelației, această judecată istorică, vizibilă, avea o semnificație aparte. Iată de ce Naum nu insistă pe flăcările iadului care vor arde pe toți asirienii, ci pe căderea cetății Ninive. În Noul Testament pare a fi invers. Dumnezeu nu mai insistă pe judecata vizibilă a vrăjmașilor noștri, ci mai degrabă pe chinul lor etern în iazul cu foc.

În v.3b-6 Naum descrie MĂREȚIA, PUTEREA ȘI URGIA de nestăvilit a Domnului. Perioada de aparentă tăcere din istorie îi putea face pe evrei să uite de măreția Domnului. Domnul nu înfăptuise în ultimele secole o judecată vizibilă față de Asirian. Această tăcere îi

[Profetul Naum](#)

putea face pe everii să îl vadă pe Yahweh fie mai domolit în mânia Sa, fie mai puțin plin de putere. Dar Naum dă cortina la o parte și ne arată că Domnul nu a scăzut nici în MÂNIE și nici în PUTERE. El este PLIN de MÂNIE, dar și PLIN de PUTERE. Perioadele de tăcere ne fac să credem că Dumnezeu NU VREA... sau chiar că nu prea poate. De ce nu a pedepsit Domnul pe Asirian? Poate că nu vrea...(i-a trecut mânia...) sau că nu poate (zeii Asiriei sunt și ei puternici...). Dar NAUM le explică că DOMNUL VREA să pedepsească Asiria (este PLIN de MÂNIE) și că POATE să facă acest lucru, căci este PLIN de PUTERE. De aceea, Naum ne face o descriere asupra măreției lui Dumnezeu care controlează întreaga creație și a cărei urgie este de neoprit:

- Domnul umblă în FURTUNĂ și VÂRTEJ și NORII sunt praful picioarelor lui. El muștră MAREA și o USUCĂ, face să SECE toate râurile; Basanul și Carmelul tânjesc și floarea Libanului se vestejește. Se clatină MUNȚII înaintea Lui și DEALURILE se topesc; se cutremură PĂMÂNTUL înaintea Lui și toți locuitorii Lui.

Naum folosește elemente vizibile din creație pentru a descrie măreția urgiei lui Dumnezeu. Oamenii au trăit mereu sub teroarea puterii creației: urletul mării, puterea cutremurului, grozăvia secetei, căderile de teren... toate acestea ne umplu de groază. Urgia lui Dumnezeu este mai puternică decât toate acestea. Furia Sa mai mare decât furia creației. Creația însăși se pleacă și Se îngrozește înaintea Lui. Cu atât mai mult oamenii slabi și neputincioși. Deși pe scena istoriei încă nu SE VEDE nimic, NAUM îl vede în viziunea sa pe Domnul ridicându-se de pe scaunul de domnie și deja pornind în urgia și mânia sa spre Asiria pentru a-l pedepsi. El vede în viziunea Sa o imagine comsică. Dumnezeu umblă în mijlocul unei furtuni. El este măreț și norii sunt doar praful picioarelor lui. El vede cum acest Domn muștră marea și seacă toate mările și toate oceanele. Înaintea Sa munții se pleacă și dealurile se topesc. Întreg pământul se clatină. Creația care sfidează de mii de ani puterea omului și râde de ea, nu poate sfida puterea Creatorului. Creația de care omul se îngrozește de mii de ani pălește în fața urgiei Creatorului. Această legătură om-creație-Creator ne duce cu gândul la legătura dintre Israel-Asiria-Dumnezeu. Creația a fost o unealtă prin care omul a fost adesea pedepsit de Domnul. Dar în fața Creatorului creația se cutremură. La fel și cu Israel. Da, Israel a tremurat înaintea Asiriei, dar acum e rândul Asiriei să tremure înaintea Celui care a ridicat-o în istorie. După cum creația nu a avut putere asupra omului decât prin voia și sub controlul Creatorului, la fel a fost și cu Asiria. Ei i-a fost dată această PUTERE. Dar acum a sosit momentul să-i fie LUATĂ!

În v.7 Naum comută atenția cititorului către bunătatea lui Dumnezeu. În mod cert el vrea să creioneze echilibrul dintre dreptatea și iubirea Sa. Mai întâi subliniază că îndelunga Sa răbdare nu umbrește sfințenia și dreptatea Sa. Apoi evidențiază că dezlănțuirea mâniei Sale nu diminuează din bunătatea Sa. Mânia și bunătatea Sa merg mână în mână. Între ele nu este nici o contradicție. Ele coexistă într-o armonie perfectă. Probabil că pentru ființa umană decăzută, cel mai greu lucru de înțeles are în vedere tocmai acest echilibru, această armonie între sfințenia și

iubirea divină. Cel care Îl dă pe singurul Fiu pentru noi va pedepsi în iadul etern majoritatea fapturilor umane create de El.

- Domnul este bun, El este un loc de scăpare în ziua necazului; și cunoaște pe cei care se încred în El.

În ciuda manifestării îndelungei Sale răbdări față de cei nelegiuiți, Domnul rămâne drept și plin de mânie față de vrăjmașii Lui. În pofida revărsării urgiei Sale aprinse peste pământul nelegiuit, Domnul rămâne plin de bunătate. Cele două caracteristici divine se manifestă SIMULTAN. Domnul nu are toane, nu are momente când e drept și mândru și momente când e bun și milos. El este drept și milos în același timp, mândru și răbdător în aceeași secundă. Dar există diferențe în MANIFESTAREA Sa în istorie și în viața oamenilor. Naum nu uită să accentueze că BUNĂTATEA SA este rezervată celor care SE ÎNCRED în El. În Eden, prin ADAM, omul și-a pierdut ÎNCREDEREA în Domnul. Lucrul pe care Domnul îl așteaptă de la noi (singurul lucru pe care i-l putem oferi de fapt...) este tocmai ÎNCREDEREA. Ne amintim de Avraam, tatăl credinței... Dumnezeu i-a provocat lui Avraam ÎNCREDEREA. Dumnezeu este BUN cu cei care se încred în El. Dumnezeu îi scapă în ziua necazului pe cei care se încred în El. Cei care NU se încred în El, se încred în altceva: în ei înșiși, în contexte, în oameni, în idoli etc. Dar neîncrederea în Domnul este o mare OFENSĂ față de Domnul. Este ofensa pe care Adam i-a adus-o în Grădina Edenului. Această ofensă stârnește gelozia Domnului. Este ca un act de infidelitate. Dumnezeu vrea ca în toate domeniile și contextele vieții noastre să ne ÎNCREDEM în El și numai în El. Marea noastră ispită este să ne încredem în elemente din VIZIBIL. Dar acest lucru nu este o mică greșală, ci este ceva extrem de grav. Este un act de idolatrie, de curvie spirituală. Bunătatea lui Dumnezeu se manifestă în mod plinar doar față de cei care se încred în El. Actul ÎNCREDERII noastre în El este CHEIA care deschide zăgazarile cerului, cheia care deschide ploaia binecuvântărilor Sale către noi. Actul NEÎNCREDERII este ZĂVORUL pe care îl punem cu mâna noastră zăgazarilor cerului, este actul prin care efectiv ÎMPIEDICĂM pe Domnul să ne binecuvinteze. Și desigur când rostesc cuvântul BINECUVÂNTARE nu mă focalizez pe cea materială, ci mă refer la împlinirea visului, a planului Său cu noi, plan care desigur include alături de încercări și izbăviri de tot felul.

Cei care se încred în Domnul atunci când văd manifestarea judecății lui Dumnezeu se pot clătina (ne aducem aminte de alunecarea lui Avraam din Gherar după ce a văzut urgia Domnului asupra Sodomei și a Gomorei). De aceea Naum ne amintește că Domnul rămâne bun și un loc de scăpare în ziua necazului, că Domnul CUNOAȘTE pe cei care se încred în El. Cel care se încrede în Domnul nu se pierde în mulțime înaintea Domnului. Domnul privește din înaltul cerului pe tot pământul pentru a GĂSI oameni care se încred doar în El. Și aceștia sunt puțini și atât de prețioși pentru Domnul. Cum i-ar putea uita? Cum i-ar putea confunda cu cei nelegiuiți? Dacă o judecată vine peste o întreagă națiune, și în acea națiune este în singur om care se încrede în Domnul (de exemplu Ieremia), Domnul nu-l va pierde din vedere. Domnul îl va ține în palmele Sale și-l va izbăvi. Ceilalți vor pieri sub judecată, dar cel ce se încrede în El va sta în

picioare. Cine poate sta înaintea urgiei Lui? Tot Naum ne răspunde: cei care se încred în El și au parte de bunătatea Lui și sunt ascunși în El în ziua necazului. Necazurile vor veni și peste cel care se încrede în Domnul. Dar Domnul îl va izbăvi făcând acel necaz să lucreze spre binele și mântuirea lui.

1:8-11 – Anunțarea judecății asupra cetății Ninive

Naum introduce în v.8 tema principală a cărții: prevestirea nimicirii cetății Ninive. Cetatea Ninive fusese făcută de Sanherib capitala Imperiului Asirian. Când anunță judecata asupra cetății, Naum ne dă următoarele trei imagini:

- Imaginea APEI: niște valuri ce se revarsă peste mal vor nimici cetatea Ninive.
- Nenorocirea nu va veni de DOUĂ ori.
- Imaginea FOCULUI: vor fi mistuiți de FOC.

Datele istorice ne oferă anumite detalii despre cucerirea cetății Ninive care se potrivesc cu imaginile de mai sus:

- În timpul asediului, Eufratul s-a umflat din cauza ploilor și a rupt o parte din zidul pe sub care se intra în cetate. Oștile cuceritorilor au intrat în cetate prin această gaură.
- Asediul a durat 3 luni, deci un SINGUR asediu și unul scurt a dus la nimicirea cetății. Nu a fost nevoie de mai multe încercări de asediere a cetății așa cum a fost cazul altor cetăți întărite.
- Asediatorii au dat foc cetății.

Dumnezeu privește la viitor ca la o realitate pe care o vede deja împlinită. El ne poate oferi cu precizie cele mai mici detalii cu privire la viitor. El este dincolo de timp și privește istoria de la capătul ei, de la finalul ei. De aceea stă liniștit pe scaunul Său de domnie. Liniștea Sa inspiră liniștea inimii noastre.

Versetul 11 poate fi o aluzie la Sanherib, cel care prin glasul lui Rabșache s-a ridicat împotriva Domnului și a batjorit pe Dumnezeul cel viu. Ne amintim de acest tablou din 2 Împărați sau din cartea Isaia. Asirianul nu s-a văzut o unealtă în mâna Domnului. El s-a mândrit și s-a ridicat împotriva Domnului. A urzit planuri rele împotriva poporului și a Templului Domnului pe care a vrut să le nimicească de pe pământ. În mod cert Asiria nu făcea parte din cei care se încredeau în Domnul. De aceea, în ziua necazului, în ziua urgiei nu va fi scăpare pentru ei. Toate planurile pe care Asiria le-a făcut împotriva nimicirii lui Iuda (împotriva Domnului) sau pentru a se izbăvi (împotriva judecății Domnului) sunt zădărnice cu ușurință de Domnul. Omul

are o tendință malefică de a se încrede excesiv de mult în *planurile lui*. Dar acestea nu sunt nimic și sunt spulberate într-o clipită de deciziile luate de Domnul acolo sus.

1:12-15 - Glasul Domnului către Iuda și Asur

Deși proorocia este despre NINIVE ea pare adresată lui IUDA, sau în mod cert și lui Iuda. De aceea, finalul capitolului este foarte important. El ne ajută să înțelegem ROLUL acestei profeții, de ce a dat Domnul această descoperire lui Naum. Iuda și Ierusalimul au fost mult timp sub dominație asiriană, dominație atât politică, cât și spirituală adesea. Din timpul lui Ahaz (735 î.H.) Iuda a fost vasală Asiriei. Ezechia s-a răsculat, dar din pricina ezitărilor sale de a se încrede în Domnul, prețul a fost imens: toată țara pustiită și doar o rămășiță izbăvită la Ierusalim. Asiria a produs multă suferință lui Iuda. A fost un țepuș real în coasta lui Iuda. A fost un JUG real. Pe de o parte a fost o manifestare a pedepsei lui Dumnezeu asupra lui Iuda, iar pe de altă parte a fost și o unealtă prin care cel rău a terorizat inima împăraților lui Iuda. Cei necredincioși au fost pedepsiți prin Asiria iar cei credincioși încercați prin Asiria. Dominația asiriană, teroarea asiriană, tributul asirian, cruzimile asiriene, toate aceste au reprezentat un JUG greu peste Iuda și Ierusalim. Mesajul lui Naum este rostit când acest JUG era așezat asupra lui IUDA și când Asiria era încă plină de putere. De aceea, este un mesaj al SPERANȚEI și al MÂNGĂIERII pentru IUDA. Nu la întâmplare semnificația numelui NAUM este tocmai MÂNGĂIERE. Mesajul său este o mângâiere pentru Iuda: cel ce a pustiit pe Iuda va fi pedepsit și greul jug asirian va fi sfărâmat. Puterea mare a Asiriei și faptul că Domnul a îngăduit atâția zeci de ani (chiar sute) ca Asiria să întristeze pe Iuda prin jugul ei, făcea ca inima poporului să cadă în deznădejde și să creadă că jugul asirian va apăsa pentru totdeauna asupra lui Iuda. Dar Domnul le vestește că nu este așa. În primul rând, El Își asumă întristarea Ierusalimului. Eu te-am întristat... Eu am pus acest JUG. Jugul nu s-a înălțat singur, nu s-a pus singur. El a fost pus de Domnul. Deci Domnul este deasupra lui. Și Domnul care l-a pus nu l-a pus pentru totdeauna. El îl va îndepărta. El l-a pus din iubire pentru a pedepsi, curăți și încerca inima poporului Său. Dar nu l-a pus pentru totdeauna. Domnul promite că nu va mai întrista Ierusalimul prin dominația asiriană și că va sfărâma pentru todeauna acest jug greu. Dacă empatizăm puțin cu evreii din Iuda, ne putem da seama de impactul mesajului lui NAUM, de speranța și mângâierea pe care el adus-o în acele vremuri întunecate de întristările și chinurile îndelungate produse de Asiria. Oare cum a răsunat în inima unui popor întristat, împovărat și deznădăjduit de jugul asirian, vestea: ***ci voi sfărâma jugul acum de pe tine, și-ți voi rupe legăturile...***

Domnul are cuvinte de mângâiere pentru Iuda, dar cuvinte aspre pentru Asur. V.14 ne arată că proorocia lui Naum nu este doar împotriva cetății Ninive ci împotriva întregului Imperiu Asirian. Ninive, marea capitală, era SIMBOLUL Imperiului. Căderea ei însemna de fapt căderea întregului Imperiu. Căci dacă era nimicită doar Ninive, dar Asiria rămânea ca Imperiu, ce fel de ușurare era acest fapt pentru Iuda? Asiria nu s-a mai ridicat ca putere în istorie. De fapt a încetat să existe, și termenul de Asiria a mai fost folosit doar pentru a denumi o zonă geografică. Proorocia că Asur nu va mai avea urmași care să-i poarte numele din v.14 s-a împlinit întocmai.

În v.15, mesajul revine către Iuda. Este reînnoit încă odată mesajul mângâierii (Iată pe munți picioarele solului care vestește PACEA!), după care urmează un ÎNDEMN către Iuda, de fapt singurul ÎNDEMN către Iuda din întreaga carte:

- Prăznuiește-ți sărbătorile, Iudo și împlinește-ți juruințele! Căci cel rău nu va mai trece prin mijlocul tău, este nimicit cu desăvârșire...

V.15 mă face să cred că Naum a proorocit în timpul lui IOSIA. Observ că îndepărtarea jugului asirian nu este condiționat în mod direct de ascultarea lui Iuda. Dar în cele din urmă jugul a fost pus din pricina NEASCULTĂRII lui Iuda. Jugul pare a fi mai degrabă îndepărtat din pricină că paharul nelegiurii Asiriei a umplut vârful. Să privim în istorie și să înțelegem semnificația mesajului Domnului către Iuda din 1:12-15. Babilonienii se unesc cu mezii și distrug cetatea Ninive în 612 î.H. În 609 este distrusă și ultima opoziție asiriană și deja vorbim de ascensiunea Imperiului Babilonian. Din 609 Iuda se află sub dominație Egipteană, ca din 605 să fie sub dominație babiloniană. În 605 este dus în robie primul val de evrei, al doilea e dus în 597 și al treilea în 587 când este distrus și Ierusalimul și Templul. Observ că RĂGAZUL lui Iuda a fost foarte scrut. După doar trei ani jugul asirian a fost înlocuit cu cel egiptean, și apoi după încă 4 ani, jugul egiptean este înlocuit cu jugul babilonian care se va dovedi a fi MAI GREU decât cel asirian!!!! Deci la ce folos această veste bună din NAUM? Ce sens are să trâmbițezi îndepărtarea jugului asirian, când știi că după el, după foarte scurt timp va urma un jug și mai greu? Și de ce această promisiune pare un CEC în alb fără să sublinieze adevărata cauza a problemei jugului: necredincioșia lui Iuda!?

Observ că răgazul lui Iuda a fost mai mare. În timpul lui Iosia, Iuda s-a bucurat de independență și libertate. Asiria a fost ocupată de stingerea revoltelor din N-ul Imperiului, și astfel IUDA a putut respira în timpul domniei lui Iosia. Nu cred că lucrurile sunt întâmplătoare. Căci tocmai reforma lui Iosia a adus acești ani de respiro când, deși cetatea Ninive era încă în picioare, jugul asiriei nu mai era așa greu. Iarăși, nu cred că este întâmplător faptul că în timpul lui Iosia se împlinește profeția lui Naum, căci în 612 când Ninive e cucerită, Iosia era cel ce ședea pe scaunul de domnie al lui Iuda. De aceea, înclin să cred că Naum a proorocit pe vremea lui IOSIA susținând prin mesajul său reformele curajoase ale împăratului. Ne amintim că dominația asiriană era justificată prin religia acesteia. Popoarele vasale trebuiau nu doar să jure că vor plăti tribut, ci și că vor fi loiale lui Assur și i se vor închina Acestuia. Acesta era un compromis teribil pentru poporul lui Dumnezeu. Acesta fost prețul pe care a trebuit să îl plătească Ahaz și apoi Manase pentru a potoli amenințarea crudului Asirian. Or, reforma lui Iosia însemna o încălcare flagrantă a acestor jurăminte de vasalitate. Atunci când am studiat 2 Împărați am trecut cu ușurătate peste ÎMPOTRIVIREA din afară față de reformele lui Iosia. Reformele religioase ale lui Iosia sfidau stăpânirea asiriană. El știa foarte bine ce a pățit Ezechia în urma reformele sale. Totuși a avut curajul să inițeze reforma și să o ducă până la capăt. Desigur, exista temerea față de riposta asiriană. Desigur, mulți din popor, din conducătorii acestuia nu au agreat reforma lui Iosia din pricina eventualelor represalii din partea Asiriei. Nu a fost un test ușor.

Cred că în acest context, al reformei lui Iosia, când Iuda revine în ascultare de Domnul, apare Naum cu vestea căderii Asiriei. Îndepărtarea jugului nu e cauzată deci doar de umplerea paharului fărădelegilor Asiriei, ci și de reforma lui Iosia. În cele din urmă aici este CHEIA. Căci un JUG poate fi înlocuit de un ALT JUG, cum s-a și întâmplat. Dar perseverența în ascultare duce la îndepărtarea reală a oricărui JUG. Decăderea Asiriei și apoi distrugerea cetății Ninive vine astfel ca o încurajare pentru Iosia și pentru cei care s-au întors la Domnul în timpul reformei sale. Amenințarea Asiriei era principalul argument invocat de rău-voitori împotriva reformei lui Iosia. În acest context Naum vine și spune: Nu aveți de ce să vă mai temeți de Asiria. Ea va cădea, și nu va mai pustii NICIODATĂ Ierusalimul. Iosia a primit această încurajare și a continuat reforma. Și spusele lui Naum s-au dovedit a fi adevărate. Asiria nu a avut nici o ripostă față de Iosia. Ba mai mult, după domnia lui Asurbanipal a început să intre în declin ca în 612 Ninive să fie distrusă și în 609 să fie spulberată și ultima rezistență asiriană. Cartea NAUM devine astfel și un mesaj împotriva temerilor false care ar putea oferi o reformă curajoasă.

Versetul 15 din capitolul 1 cred că este cheia cărții: *Prăznuiește-ți sărbătorile IUDO și ÎMPLINEȘTE-ȚI juruințele, căci cel rău nu va mai trece prin mijlocul tău, este nimic cu desăvârșire...* Iuda se temea de cel rău, de asirian care ar fi putut s-o pustiască din nou din pricina reformelor lui Iosia. Dar Dumnezeu îi spune: **Nu te teme de acest lucru!** Eu îndepărtez jugul asirian pentru totdeauna. DAR prăznuiește-ți sărbătorile și împlinește-și juruințele. Desigur, ne amintim de sărbătoarea Paștelui organizată de Iosia după Lege ca cele de pe vremea lui Samuel. Ne amintim de JURUINȚELE făcute de Iosia, de popor și de căpetenii la Ierusalim că vor păzi Legea. Dumnezeu le-ar spune prin Naum: *Continuați ce ați început... nu vă temeți de Asiria. E în mâna mea. Eu port de grijă, nu voi mai îngădui să vă pustiască. Deci puteți liniștit să vă focalizați energiile pe continuarea reformei.* Entuziasmul reformei era umbrit de amintirile riposteii Asiriei față de reformele lui Ezechia. Dar riposta Asiriei a avut putere tocmai pentru că Ezechia s-a îndoit și a părăsit calea încrederii doar în Domnul. Dumnezeu îi asigură că de această dată riposta asiriei nu va mai avea loc. Deci pot continua reforma liniștiți. Și pentru ca nu doar Asur dar nici alt imperiu străin să nu mai treacă prin mijlocul tău, cu atât mai mult Iuda trebuie să își îplinească JURUINȚELE. Legătura dintre ÎMPLINIREA juruințelor și cel rău care nu va mai trece prin mijlocul lui Iuda are un dublu sens:

- Pe de o parte Iuda se poate focaliza pe împlinirea juruințelor fără teamă, căci Domnul nu va îngădui nici o ripostă din partea Asiriei.
- Pe de altă parte, tocmai prin împlinirea juruințelor, cel rău (fie el Asirianul, Egipteanul sau oricine altcineva...) va fi ținut departe de țară.

Ambele sensuri sunt adevărate și se completează reciproc. Vom mai reveni la acest verset extrem de important când vom așterne în scris concluziile legate de rolul cărții Naum în Scriptură.

2:1-13 – Imaginile profetice ale nimicirii cetății

Cum spuneam, pe vremea lui Naum, ideea căderii cetății Ninive părea o simplă glumă. Jugul asirian părea de nezdruncinat. Prin Naum, Domnul vrea să-i încredințeze pe evrei că proorocia se va împlini. De aceea, Naum nu anunță doar căderea cetății, dar ne oferă o mulțime de imagini vizuale și detalii despre asedierea capitalei Ninive. Se pare că Domnul îi deschide efectiv lui NAUM o fereastră în timp și acesta VEDE în viitor cum se derulează asedierea cetății. Imaginile din cap.2 sunt foarte vii, sunt imagini vizuale, scrise parcă de un martor ocular. Prin toate aceste detalii și imagini vizuale despre asediu, Domnul vrea să dea CREDIBILITATE profeției lui Naum. Mesajul este VIU și plin de DETALII, iar acestea sporesc credibilitatea sa. Naum nu s-a aflat în treabă când a rostit proorocia. El a primit o viziune complexă de sus. Prin capitoul 2 (și apoi și prin cap.3) Naum creionează înaintea cititorului tabloul nimicirii cetății. Prin aceste imagini vii, cititorul VEDE efectiv cum cetatea care părea de nedistrus este nimicită.

Observăm că Naum nu rostește numele puterilor care vor distruge Ninive. El folosește un termen generic: NIMICITORUL. Desigur, nu putem să nu sesizăm v.2 unde este din nou menționat Iuda (Israel):

- Căci Domnul așează iarăși slava lui Iacov și o face iarăși ca slava de odinioară a lui Israel, pentru că i-au jăfuit jăfuitorii și le-au stricat butucii de vie...

Profetul leagă căderea cetății Ninive de refacerea slavei lui Iacov. Când este pomenită această slavă de odinioară a lui Israel, ne gândim desigur la perioada lui David și a lui Solomon. Dar după căderea cetății Ninive nu a avut loc o renaștere a slavei lui Iacov. E adevărat că pe vremea lui Iosia a avut loc o renaștere. Iosia chiar și-a extins autoritatea și în Nord peste teritoriile stăpânite altădată de Israel. Dar în nici un caz nu s-a apropiat de slava regatului davidic. După moartea lui Iosia a urmat o decădere rapidă care s-a finalizat cu robia babiloniană. Nici măcar după întoarcerea din robia babiloniană nu a avut loc o renaștere spectaculoasă a lui Israel. Evreii erau robi în propria țară și au fost supuși Imperiului Medo-Persan. A urmat apoi perioada de supunere față de Ptolemei și Seleucizi. De-abia târziu, după răscoala Macabeilor (deci după 165 î.H.), Israel își capătă independența și o parte din teritorii. Practic înainte de venirea stăpânirii romane prin Pompei în 63 î.H., evreii stăpâneau țara de la Dan până la Beer-Șeba. Cu toate acestea erau departe de slava regatului davidic sau solomonic.

Deci cum să înțelegem profeția din 2:2 care leagă momentul căderii cetății Ninive de restaurarea de către Domnul a slavei de altădată a lui Israel? Sunt măcar două variante de interpretare:

- Este vorba de o promisiune condiționată (*vezi Ieremia 18*). Dumnezeu a rostit că după căderea jugului Asirian avea să îl înalțe din nou pe Israel dintre popoare. Dar această înălțare era condiționată de ascultarea lui Iuda. Însă după moartea lui Iosia, Iuda revine la vechile ei păcate. Nu are loc nici o înălțare a lui Iuda, ci punerea unui alt jug, mai greu:

jugul babilonian. Este interesant că atât prin proorocița Hulda, cât și prin proorocul Ieremia Domnul l-a anunțat pe Iosia că reforma sa nu va fi urmată de restaurarea Israelului. Domnul a precizat clar că din pricina lui Manase pedeapsa lui Iuda era ireversibilă. Iosia doar a amânat pedeapsa, dar nu a putut-o anula. Totuși în Naum 2:2 apare promisiunea înălțării lui Iuda după căderea cetății Ninive. Cum s-ar explica acest lucru? Acest lucru se explică prin inima Domnului pentru Israel. Domnul îl pedepsește pe Israel pentru păcatul său, dar El VREA ca să îl binecuvinteze pe Israel. Și vrea atât de mult lucrul acesta, încât nu pierde nici o ocazie pentru a aminti lucrul acesta lui Israel. Și îl amintește și prin Naum, în contextul căderii cetății Ninive, chiar dacă prin Manase se aruncaseră deja zarurile. *Poate totuși se vor întoarce... poate totuși vor lua aminte la promisiunile Mele, poate totuși vor vedea dorința Mea de a-i binecuvânta și nu de a-i blestema...* Pe de o parte avem pe Domnul care știe mai dinainte că din pricina lui Manase Iuda nu se va întoarce la El cu adevărat, dar pe de altă parte este inima Domnului care vrea să binecuvinteze, care speră până la capăt, care nădăjduiește împotriva oricărei nădejdi...

- Este o promisiune condiționată care se va împlini la finalul istoriei. Atunci Israel se va întoarce ca națiune la Domnul (*vezi Zaharia 12-14, Romani 11*), Hristos va reveni pe nori și promisiunile despre restaurarea Israelului se vor împlini în contextul restaurării tuturor lucrurilor și a înălțării Noului Ierusalim (*vezi Apoc.22*). Atunci, căderea jugului asirian prefigurează căderea jugului lui Anticrist sau căderea generică a jugului Diavolului, Păcatului și Răului care stăpânește peste lumea de acum? Tot ce este posibil. Poate că ultimul jug al istoriei, cel din perioada lui Anticrist, va fi și el atât de aspru, încât ne va veni atât de greu să credem că el va fi sfârșit. Și atunci ne vom aduce aminte de Ninive, de Naum și de împlinirea proorociilor sale care păreau o nebunie în momentul rostirii lor. Și vom căpăta încurajare, și vom crede că și ultimul jug al istoriei va fi sfârșit de același Domn care a spulberat jugul puternic al Asiriei!

Iată imaginile profetice despre nimicirea cetății. Ele ne descriu PROGRESIV distrugerea marelui oraș asirian:

- a) 2:1-2 - Ninive este îndemnată să se pregătească de luptă căci se apropie Nimicitorul.
- b) 2:3-4 - Soldații și carele lor de luptă ies la război. Deocamdată nu se știe care va fi destinul bătăliei. Se știe doar că bătălia are loc *într-o zi sorocită*, în ziua hotărâtă de Domnul. Pe calendarul divin era notată ZIUA în care avea să înceapă bătălia împotriva cetății Ninive.
- c) 2:5 - Împăratul cetății cheamă pe vitejii săi care aleargă spre ziduri. Apare primul indiciu al înfrângerii: vitejii săi se poticnesc.

- d) 2:6-8 – Cetatea este luată! Porțile de la râuri sunt deschise... vrăjmașul intră, palatul se prăbușește. Palatul, construit de Sanherib, era inima cetății și avea o suprafață mare cât 25 de terenuri de fotbal. Prăbușirea palatului indică în mod cert și prăbușirea cetății. Apare jalea slujnicilor și fuga disperată a ninivitenilor în fața înfângerii.
- e) 2:9-10 – urmează desigur JEFUIREA cetății. Cetatea e luată, ninivitenii rămași în viață au fugit sperați. Cuceritorul își focalizează acum atenția pe jefuirea cetății. Capitala marelui Imperiu adăpostea temple, biblioteci, palate și visterii care ascundeau în ele bogății nemărginite aduse aici din tot Imperiul.
- f) 2:11-13 – Imaginea LEULUI înfrânt. Atât zeii Asirieni cât și împărații acesteia erau asociați adesea cu imaginea LEULUI. De aceea nu este deloc întâmplătoare metafora folosită de Naum la finalul cap.2. Asirianul era Leul de altă dată, Regele lumii, cel care sfâșia pe toți în jurul lui și care nu se temea de nimic. Dar iată că acum s-a ajuns ca LEUL să fie el însuși sfâșiat. Și aceasta pentru că deasupra sa este un Rege mai puternic, adevăratul Rege, Adevăratul Leu, adevăratul stăpânitor al lumii, și anume, Domnul oștirilor, cel care are necaz pe Ninive și care va mistui puii de lei ai asirianului. DOMNUL apare în v.2 și în v.13. El este personajul principal. Deși în planul vizibil se văd care de război, viteji, asediu, în spatele cortinei Domnul este cel care hotărăște cursul istoriei. Căderea cetății Ninive nu a fost o întâmplare, nu a fost un curs firesc al istoriei, nu a avut loc din pricina puterii babiloniene. Ea a avut loc pentru că Domnul a luat această hotărâre. Nici o vrabie nu moare fără știrea Sa. Cu atât mai mult căderea unui Mare Imperiu.

3:1-4 – Cauza nimicirii cetății Ninive

În aceste versete Naum menționează cauzele pedepsirii cetății. De fapt doar v.1 și 4 abordează această temă. Ninive este cetatea vărsătoare de sânge care s-a îmbogățit prin expansiune militară și uciderea a sute de mii de oameni. Ninive capitala Imperiului era și un loc al puterii. Acolo unde este putere este și abuz. Acolo unde este putere există și o permanentă și sângeroasă luptă pentru putere. Ninive este PLINĂ de minciună și de sâlnicie și NU ÎNCETEAZĂ să se dedea la răpire. Minciuna, sâlnicia și răpirea erau prezente în toate cetățile păgâne ale vremii. Dar Ninive era PLINĂ de aceste lucruri și NU ÎNCETA să se dedea la ele. Paharul nelegiurii se umpluse la Ninive. De aceea judecata ei era iminentă. Asiria a fost o unealtă prin care Domnul și-a împlinit judecățile Sale peste Israel și peste popoarele din bazinul mediteranean. Dar Asiria nu a gândit așa și s-a folosit de puterea pe care a primit-o de sus pentru a comite abuzuri, nedreptăți, crime și mari păcate. Și David a fost un vas prin care Domnul și-a împlinit judecățile Sale asupra popoarelor din jurul Israelului. Dar David a înțeles acest lucru și a împlinit judecata divină smerit și fără a folosi puterea primită de sus pentru a se dedea la crime, nedreptăți și sâlnicie. Vom spune că David era copilul lui Dumnezeu și putea gândi altfel. Dar

[Profetul Naum](#)

Domnul are pretenția și de la asirian să fie smerit. Revelația generală a lui Dumnezeu și cea specială prin profeții Săi care au fost trimiși și la Asira (de exemplu Iona) este suficient de puternică pentru ca Domnul să ceară și de la Asirian smerenie și cumpătare (vezi Isaia 10). Judecata Domnului peste Asiria este dreaptă și legitimă.

V.4 este mai dificil de înțeles. Ninive este prezentată ca o curvă care a curvit mult, o curvă plină de farmec, fermecătoare, iscusită care a vândut neamurile prin curviile ei și popoarele prin vrăjitoriile ei. În limbajul profetic, de obicei Ierusalimul este asemănat cu o curvă (vezi Ezechiel 16). Ierusalimul curvește față de Domnul cu care este în legământ, prin idolatrie. Dar Ninive era ea în legământ cu Domnul ca Ierusalimul, pentru a comite aceste acte de infidelitate? Ninive a fost idolatră de la început și nu a avut nici un legământ încheiat cu Domnul. În ce sens a curvit ea? Și cum prin curviile și vrăjitoriile ei a vândut popoare? Cui i le-a vândut? Și cum s-a afectuat vânzarea tocmai prin curviile și vrăjitoriile ei? Cu cine a curvit Asiria? De ce Ninive este prezentată ca o prostituată seducătoare? Pe cine a sedus? Nu sunt întrebări ușoare.

Curva, prostituata este cea care se vinde pe sine pentru un profit. Ea calcă în picioare valorile căsătoriei, ale fidelității, ale intimității și ale demnității pentru a obține un venit. Prin activitatea ei ea seduce și abate și pe alții de la valorile menționate mai sus. Vorbeam mai sus de revelația generală a lui Dumnezeu. Ninive nu a avut un legământ încheiat cu Domnul, totuși nu a fost lăsată fără mărturie. Asemenea unei prostituate, ea a ales să calce în picioare valorile revelației divine și să se dedea la idolatrie, la păcat, la plăceri păcătoase, la mărire de sine. Prin acest avânt al ei nu doar că s-a abătut de la valorile divine dar a atras, a sedus și pe alții la fărădelege. Popoarele care au văzut ascensiunea Asiriei în numele zeului Asur, cruzimile ei, preamărirea ei de sine, au reacționat tot îndepărtându-se de Domnul. Ne aducem aminte doar de Israel care a fost sedus să se închine la zeii Asiriei sau care au făcut compromisuri grave din teamă de Asiria. Desigur, multe popoare când au văzut fala și îmbogățirea Asiriei, au gelozit-o și au dorit și ele să ajungă ca ea. E cazul Babilonului care s-a dezvoltat și el într-un Imperiu mareț ca cel al Asiriei. Poate în acest sens Asiria a fost o prostituată seducătoare, care s-a dat la curvie spirituală și a atras și pe alții către idolatrie, fărădelege, luptă pentru putere, preamărire de sine și îmbogățirea prin înrobirea altora. Oare acest lucru înseamnă că a vândut popoarele prin curviile și vrăjitoriile ei? Oare a vândut aceste popoare păcatului și idolatriei (și celui rău de fapt) prin presiunea pe care a exercitat-o asupra lor prin curviile ei? Sau se referă la acele acte diplomatice, politice, prin care a vândut altor poli de putere unele popoare? Datele istorice nu par să ne ofere suficiente informații în acest sens. Acest lucru nu înseamnă însă că Asiria nu ar fi sacrificat anumite popoare prin astfel de tratate politice în ascensiunea ei spre a deveni un mare Imperiu. Polii puterii mondiale mereu au sacrificat și înșelat popoarele mai mici pentru a-și atinge scopurile lor de preamărire de sine.

Dumnezeu a înălțat Asiria printre popoare. Dar VINA Asiriei nu a fost înălțarea ei, ci atitudinea ei față de propria înălțare și ce a făcut ea cu puterea primită. Ea a considerat că înălțarea ei a avut loc prin puterea ei și prin puterea zeilor ei. A considerat că înălțarea ei este

spre slava ei. A fost puterea primită pentru a comite acte de cruzime împotriva celor mai slabi și pentru a se îmbogăți peste măsură de mult. Astfel a transmis următoarele mesaje popoarelor din jur:

- Încrederea în sine și în idoli este secretul vieții;
- Teme-te de Asiria și de zeii ei și nu de Domnul;
- Dorește-ți și tu să devii un Imperiu plin de slavă și de bogăție;

Aceste mesaje au sedus și alte popoare către păcat, printre care și Israelul și Iuda. Deci nu înălțarea Asiriei a fost problema, ci atitudinea ei față de propria înălțare și ce a transmis altora prin propria ei înălțare! Ne aducem aminte de David care a fost înălțat și el. Dar el a cunoscut că fost înălțat de Domnul din pricina lui Israel. El a rămas smerit și a ațintit privirile lui Israel către Domnul. El nu a folosit puterea primită pentru a se îmbogăți și glorifica pe sine. El a închinat toate bogățiile sale Casei Domnului. El a folosit puterea primită pentru a glorifica pe Domnul. Privind la David, poporul nu a fost motivat să se teamă de David, să se dedea la idolatrie, să caute și ei să fie înălțați, să obține putere și bogăție. Dimpotrivă, când au privit la David, au fost motivați să se încreadă în Domnul, să caute pe Domnul, să glorifice pe Domnul, să folosească darurile primite de la Domnul pentru a sluji pe alții. Ce faci când Domnul te înalță? Care este atitudinea ta față de propria ta înălțare? Ce transmiți altora prin propria ta înălțare? Prin înălțarea ta diavolul poate seduce pe mulți către sine sau Domnul poate atrage pe mulți către Sine. Nu ÎNĂLȚAREA este elementul determinant, ci atitudinea ta față de propria ta înălțare.

Observ că Naum nu insistă prea mult pe cauza nimicirii cetății. Ori acest lucru este atipic pentru profeți. În literatura profetică biblică descrierea fărădelegii celui ce urmează a fi pedepsit ocupă un loc important. Profetul descrie în amănunt grozăvia păcatului, demonstrează vinovăția celui avertizat, scoate la iveală păcatele ascunse sub masca religiozității. Dar acest lucru se întâmplă când profeția este adresată celui vinovat și de obicei când profeția este adresată lui Israel. Căci profeția nu are scopul de anunța o pedeapsă implacabilă, ci de a întoarce pe cel păcătos la Domnul tocmai pentru a nu fi pedepsit. Ori din această pricină e imperios necesar ca cel în cauză să fie confruntat cu propriul păcat pe care de regulă îl neagă, îl ascunde. Faptul că Naum, nu insistă pe descrierea, demonstrarea vinovăției cetății Ninive ne sugerează din nou că profeția se adresează în primul rând lui Iuda (și lui Iosia, reformatorul). Iuda nu avea nevoie de demonstrații cu privire la fărădelegile Asiriei. Ea gustase din plin alături de celelalte popoare cruzimile și răutățile Asiriei. De obicei vedem cu claritate păcatul celui ce ne face rău. Problema este că nu vedem la fel de clar păcatul când noi facem altora rău. Naum insistă deci nu pe vinovăția cetății (evidentă pentru Iuda), ci pe căderea ei (ce părea imposibilă pentru Iuda). Naum aduce argumente nu atât pentru a demonstra vinovăția asirianului cât pentru a arăta iminența căderii lui. Toate acestea ne indică faptul că Naum a profetizat pe timpul lui Iosia pentru a încuraja reforma și a proclama lui Iuda vestea cea bună a căderii unui jug greu care părea de neînlăturat.

3:5-7 – Domnul va face Ninive de ocară

Este a treia oară în cartea profetică în care Domnul vestește solemn hotărârea pe care a luat-o asupra cetății:

- Iată ce a PORUNCIT însă Domnul împotriva ta Asur: nu vei mai avea urmași...(1:14)
- Iată am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor...(2:13)
- Iată am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor...(3:5)

În fiecare din cele trei capitole ale profeției apare hotărârea solemnă a lui Dumnezeu rostită de El Însuși. Dumnezeu PORUNCEȘTE această hotărâre împotriva lui Asur. Nu doar o rostește, dar o poruncește. Hotărârea pare a fi implacabilă. Nimic nu o mai poate schimba. Domnul a hotărât și nu se va răzgândi. Repetarea hotărârii ne sugerează și că vremea împlinirii profeției este apropiată. Lui Daniel, Domnul îi spune că profețiile sale vizează vremuri îndepărtate. Dar profeția din Naum este construită astfel încât să arate că vremea împlinirii ei este APROAPE. Ninive nu va cădea peste câteva sute de ani, ci ÎN CURÂND. Într-adevăr, cu ce îi încălzea pe inițiatorii reformei că Asur va cădea peste 300 de ani? Ei aveau nevoie de încredințarea că ÎN VREMEA lor Asur nu va riposta împotriva reformei. Limbajul profeției lui Naum sugerează IMINENȚA căderii cetății. Și într-adevăr, Ninive cade în 612 când Iosia și susținătorii reformei erau încă în viață. Ne aducem aminte ce îi spune Iosif lui Faraon:

- Cât privește faptul că Faraon a visat visul de două ori, înseamnă că **lucrul acesta este hotărât din partea lui Dumnezeu și că Dumnezeu se va grăbi să-l ducă la îndeplinire.**

În ultima parte a profeției lui Naum se repetă de două ori viziunea Domnului oștirilor care spune lui Ninive: *Am necaz pe tine... am să te nimicesc*. Deci nimicirea cetății este un lucru hotărât din partea lui Dumnezeu și Dumnezeu se va grăbi să-l ducă la îndeplinire! Și așa a și fost. Ninive nu a căzut peste câteva sute de ani ci peste puțin timp, iar destinatarii profeției au fost contemporani căderii cetății. Hotărârea este luată de Domnul OȘTIRILOR, de un Domn războinic, care se află înaintea oștilor Sale și le conduce către bătălia ce se va da împotriva vrăjmașilor Săi.

Domnul o va face pe Ninive de ocară. Ninive era plină de mândrie. Se fălea și se lăuda înaintea neamurilor. Se prezenta ca fiind cetatea indestructibilă, care va stăpâni pentru totdeauna pământul, care nu va putea fi niciodată zdrobită, care va fi mereu un spin în coasta popoarelor. Dar prin căderea ei rapidă Domnul avea să o facă de rușine înaintea popoarelor. Cu toții aveau să vadă nimicirea ei, vulnerabilitatea ei, efemeritatea ei, slăbiciunea ei. Prin căderea lui Ninive mândria asirianului înaintea neamurilor avea să fie zdrobită. Competiția între națiuni era acerbă. Ura din națiuni, mândria națională atingeau cote amețitoare. Căderea lui Ninive a fost o lovitură

ce a țintit în mod direct orgoliul nemăsurat al asirienilor. Pe cât de multe au fost cuvintele lor de fudulie, de laudă și preamărire de sine, pe atât de adâncă avea să fie rușinea lor la căderea faimoasei lor capitale.

Cei ce vor auzi de căderea cetății vor fugi. Cu alte cuvinte nu-i vor veni în ajutor, ci mai degrabă se vor îngrozi de căderea ei. Dacă am auzi că America a fost cucerită într-o singură zi de un stat mai mic și mai puțin puternic, ar fi un șoc. Ne-am îngrozi. Un șoc asemănător a produs vestea căderii așa rapide a cetății Ninive în mâinile babilonienilor. Oamenii au fost îngroziți și au fugit. Nimeni nu i-a venit în ajutor. Apar și aceste două tulburătoare întrebări:

- Ninive este nimicită! Cine o va plânge? Unde să îți cauți mângâietori?

Se pare că nimeni nu plânge la căderea cetății și nu este nimeni care să mângâie, care să consoleze pe cei din Ninive. Acest lucru poate însemna pe de o parte că majoritatea din cetate vor fi omorâți și deci nu va mai fi cine să o jalească sau că popoarele din jur nu vor fi sensibilizate de căderea cetății. A doua variantă pare a fi susținută atât de datele istorice (care ne arată că din Ninive au fost supraviețuitori care au organizat ultima rezistență asiriană din Haran), cât și de ultimul verset al cărții Naum:

- Rana ta nu se alină prin nimic, rana ta este fără leac! Toți cei care vor auzi de tine vor bate din palme, căci cine este acela pe care să nu-l fi atins răutatea ta?

La căderea Babilonului din Apocalipsa plânge tot pământul (vezi Apoc.18). La fel și la căderea cetății Tir, mulți sunt cei care o jălesc (vezi Ezechiel 27). Dar nu se întâmplă la fel și la căderea cetății Ninive. Aici pământul se bucură, popoarele bat din palme, căci toți au fost atinși de RĂUTATEA și CRUZIMEA Asirianului. De aceea Asirianul nu are mângâietori. Toți se bucură de căderea lui și nimeni nu mai compune un cântec de jale pentru Ninive. TIRUL e cetatea care seduce prin bogăție, care îmbogățește și pe ceilalți. De aceea, pământul și negustorii o jălesc. Ninive e cetatea care asuprește și prigonește pământul și de aceea pământul bate din palme la căderea ei. Acest contrast ne ajută să înțelegem mai bine profilul misterioasei cetăți mari din cartea Apocalipsei.

3:8-11 – După cum a căzut No-Amon așa va cădea și Ninive

Este vorba de cetatea egipteană Teba care era cunoscută grecilor sub denumirea de No-Amon. Există multe asemănări între această cetate și Ninive. La fel ca Ninive, era considerată o cetate sacră, închinată zeului Amon și la fel ca și capitala asiriană avea în interiorul ei un complex impresionant de Temple. Era situată pe malul de est al Nilului și avea un sistem de apărare asemănător cu cel din Ninive. Sistemul defensiv era așa de bine construit încât dădea iluzia invulnerabilității. Dar această cetate a căzut în 663 în mâinile armatelor asiriene conduse de Asurbanipal. Menționarea cetății Teba, nu doar că ne ajută să fixăm în timp scrierea cărții Naum, dar are un rol important în consolidarea mesajului profeției. Este încă un argument că

Naum își propune să argumenteze că ceea ce părea imposibil de îndepărtat (greul jug asirian reprezentat prin capitala acestuia – Ninive) va fi zdrobit prin puterea lui Dumnezeu. Astfel, profetul aduce aminte de Teba din Egipt, o cetatea care părea indestructibilă. Cu toate acestea ea a fost zdrobită. La fel ca și Ninive. Naum face apel la trecut pentru a oferi credibilitate profețiilor sale despre viitor. Trecutul ne descoperă lucrurile care DEJA s-au întâmplat în istorie. Nu e vorba de lucruri doar posibile, ci de evenimente reale deja consumate. Dar ceea ce s-a întâmplat DEJA se poate întâmpla DIN NOU. Iată marele beneficiu al studierii istoriei. Istoria ne ajută să nu punem limite posibilului din pricina unor realități prezente care par insurmontabile. Căderea cetății Teba ne arată că și Ninive poate cădea. Profetia e credibilă deci, nu e un doar un hazard naționalist al lui Naum. Probabil că atunci când oștile asiriene au pornit împotriva cetății Teba, evreii nu au dat sorț de izbândă asirienilor. Însă spre surpriza lor cetatea a căzut. La fel avea să fie și cu Ninive. Jugul care părea pus pentru totdeauna asupra lui Iuda avea să fie zdrobit!

Istoria ne arată cât se poate de clar fragilitatea și efemeritatea gloriei și a puterii omenești. Ne aducem aminte de imperiul asirian, babilonian, medo-persan, grec, roman, bizantin, roman-german, otoman, britanic, de dominația nazistă, comunistă... Toate aceste puteri au părut celor din vremea lor puteri infailibile care vor persista pentru totdeauna în istorie... Dar toate au decăzut și au fost făcute de ocară. Unde este puterea omului, gloria faptelor sale, dominația vizibilului? Vizibilul a creat doar ILUZIA invulnerabilității. Dar istoria este în mâinile Creatorului. Când sus s-a hotărât căderea unui Imperiu, acesta, oricât de puternic părea, s-a prăbușit ca un castel de nisip. Nu există putere în sine a jugurilor din istorie. Ele au o putere primită de sus. În sfatul străjerilor din ceruri se decide cui i se dă puterea de pe pământ. Acolo sus este PUTEREA și nicidecum jos pe pământ. Și acolo sus S-A DECIS deja ca puterea să fie dată unor oameni pe pământ DOAR pentru o VREME. Nimeni nu va primi puterea pentru TOTDEAUNA decât Mesia, Hristosul (vezi Daniel 7). Imperiile se înalță și apoi sunt smerite. Dar doar împărăția Fiului Omului va dăinui pentru totdeauna. Nici un JUG omenesc nu va putea asupri pentru totdeauna pământul. Nici măcar jugul lui anticrist, care va fi jugul care va crea cea mai puternică iluzie a invulnerabilității. Nu este întâmplător nici faptul că toate regimurile care au prigonit Biserica s-au stins în istorie. Biserica însă a rămas.

Desigur la fel este și cu jugurile din viața noastră. Ele sunt puse doar pentru o vreme și cu un rol precis. Când își vor fi terminat de împlinit menirea, Domnul le va lua cu mare repeziciune. Vom mai reveni la această temă aplicativă la secțiunea CONCLUZII.

3:12-19 – În ciuda și din pricina măreției ei, Asiria va fi nimicită

Naum își încheie profetia cu o nouă imagine despre căderea cetății. În cap.1 a fost *anunțată* căderea cetății. În cap.2 a fost *descrișă foarte plastic* această cădere. În cap.3a s-au subliniat *cauzele prăbușirii cetății* și s-a amintit *precedentul istoric* cu privire la No-Amon. Acum la finalul cărții (3b) Naum ne oferă o nouă imagine a căderii cetății și a imperiului. Naum vrea să încheie pe imaginea judecății. Astfel întărește ideea unei judecăți iminente și implacabile.

De asemenea nu apare nici o rază de speranță pentru Asiria, nici o mângâiere, nici o aluzie la renașterea sa. Și într-adevăr, Asiria nu a mai renăscut niciodată în istorie. Termenul de Asiria a fost folosit ulterior doar pentru a indica zona geografică cu pricina. În profețiile cu referire la judecata lui Israel sau Iuda mereu apare o rază de speranță. Și de obicei profețiile se încheie nu pe imaginea judecării ci pe imaginea restaurării. Profeția despre Ninive însă se încheie în mod întunecat. Nu există nici cea mai mică alinare sau mângâiere pentru Ninive. Doar nimicire și judecată. Ce aduce nou această imagine a judecării cu care se încheie profeția?

În v.12 sunt menționate și celelalte cetăți ale Asiriei. Nu doar Ninive va cădea ci și celelalte cetăți. Și într-adevăr așa a fost. Căderea cetății Ninive semnifică de fapt căderea întregului Imperiu. Această idee nu este nouă în carte (vezi 1:14), dar Naum vrea să includă această idee și în finalul cărții. Chiar penultimul verset al cărții (3:18) insistă pe această idee. Pentru noi nu pare atât de important acest lucru, dar pentru evreii din timpul lui Iosia era ceva esențial. Pe ei îi interesa nu doar căderea cetății Ninive, ci îndepărtarea greului jug asirian. De aceea atunci când citeau profeția și ajungeau la aceste versete, inima lor li se umplea de bucurie și ușurare. Nu doar Ninive va cădea, ci întreg Imperiu Asirian. Căderea capitalei semnifică de fapt căderea Imperiului. Naum accetuează această idee fundamentală și în finalul cărții. Imaginea din v.12 este impresionantă. Să compari puternicile cetăți ale Asiriei cu niște smochini care cad jos doar la o simplă atingere a smochinului. Orice trecător, fie el și un copil dacă scutură puțin smochinul face ca toate roadele lui să cadă jos. Deci VREMEA căderii Asiriei este hotărâtă de sus. Cauza căderii sale nu se datorează creșterii puterii Babilonienilor sau a alianței acestora cu Mezii. Ea se datorează hotărârii luate în sfatul de sus. În cele din urmă putea fi orice altă împărăție. Orice trecător ar fi scuturat smochinul s-ar fi bucurat de roadele lui. A fost să fie Babilonul. Putea fi altcineva. Cauza căderii este reprezentată de verdictul divin. Stăpânul istoriei A DECIS că a sosit vremea căderii Asiriei. Iată de ce cetățile ei vor cădea repede ca roadele smochinului.

În v.13-15 Naum introduce o nouă imagine a asedierii capitalei asiriene. Se menționează pregătirea pentru asediu în v.14 (umplerea rezervoarelor cu apă din cetate, dregerea zidurilor). Dar toate aceste pregătiri vor fi în van. Apare de două ori imaginea focului. Într-adevăr dovezile istorice ne indică faptul că după ce vrăjmașul a intrat în cetate a dat foc cetății.

În v.15b-17 este prezentată din nou CAUZA pedepsirii cetății:

- te va mistui **CA NIȘTE LĂCUSTE**,
  - **CĂCI** te-ai înmulțit *ca lăcustele*
  - Te-ai îngrămădit *ca lăcustele*
  - Negustorii tăi sunt mai mulți ca stele cerului, s-au îngrămădit *ca puii de lăcuste*

- Voievozii tăi sunt *ca lăcustele*, mai marii tăi *ca lăcustele*

Naum insistă pe imaginea lăcustelor. Repetă de 6 ori comparația CA LĂCUSTELE. Focul judecății va mistui Asiria ca lăcustele căci Asiria s-a înmulțit CA LĂCUSTELE. În zona respectivă LĂCUSTELE erau renumite pentru numărul lor mare, pentru modul în care nimiceau recoltele și pentru viteza cu care se deplasau. Se adunau așa de multe lăcuste încât, când își luau zborul realmente se întuneca cerul, iar locul de unde se ridicau nu mai arătau la fel fie pentru că mâncaseră recolta, fie pentru că erau așa de multe încât prin prezența lor schimbaseră pentru o vreme culoarea peisajului. Cei din vremea lui Naum știau ce înseamnă o invazie de lăcuste. Imaginea era foarte vie în mintea lor. Focul judecății va mistui Asiria ca lăcustele, adică cu REPEZICIUNE și fără milă. Lăcustele nimiceau cu viteză recoltele și nu lăseau nimic nepârjolit în urma lor. Dar această judecată se va revărsa asupra Asirienilor căci și aceștia s-au înmulțit ca lăcustele. Pentru că s-au înmulțit și extins ca lăcustele și ei vor fi mistuiți ca lăcustele. Naum recunoaște în acest pasaj puterea economică, administrativă și militară a Asiriei. Negustorii, voievozii și conducătorii Asiriei sunt mulți precum lăcustele. Dar această măreție reală a Asiriei nu o face mai puternică în fața judecății. Dimpotrivă, tocmai această măreție va cauza judecarea ei. Căci MĂREȚIA ei a fost spre slava ei și a fost realizată prin vărsarea sângelui națiunilor din jur. Dumnezeu este deranjat de extinderea fără măsură a Imperiului Asirian. Dumnezeu nu a vrut de exemplu ca Israel să devină un Imperiu Mondial. De aceea a trasat granițe clare Israelului pentru a tăia pofta acestuia de extindere, de putere, de stăpânire. Dar Asiria nu și-a înfrânat această poftă: *Mai mult! Mai mult! Mereu, mai mult!* Și numărul negustorilor și al voievozilor ei s-a înmulțit ca lăcustele (care se și înmulțesc foarte repede!). Dar înmulțirea lor a fost spre necazul altora, căci odată cu înmulțirea lor noi teritorii au fost devastate și pârjolite. De aceea și pârjolirea Asiriei va fi înfăptuită exact cum lăcustele pârjolesc o câmpie, adică fără milă și cu mare repeziciune. Și într-adevăr căderea Asiriei s-a produs repede: din 614 până în 609, în doar câțiva ani. Domnului nu îi place spiritul de lăcustă. Ideea de extindere, de mai mult, de mai mult, pentru glorificarea eului este o urâciune înaintea Domnului. Este spiritul lui Lucifer, care nu s-a mulțumit cu slava primită de la Domnul, ci a vrut MAI MULT, a vrut să fie ca Dumnezeu, și de ce nu, mai presus decât el. Acesta este și spiritul lui Anticrist. Ideea de a stăpâni tot pământul, de a cere închinare întregului pământ face parte din profilul lui Anticrist. Hristos S-a smerit și a acceptat ROLUL rânduit de Domnul. El a acceptat o lucrare mică, de 3,5 ani în teritoriul mic al Palestinei. Nu a râvnit pentru MAI MULT. Nu a căutat lucrări mai mari. Nu și-a părăsit VREDNICIA. A fost smerit și s-a mulțumit cu ROLUL pe care i l-a fixat Domnul. Dar Anticrist va fi exact opusul. El nu se va mulțumi cu o lucrare mică, cu o stăpânire mică. El va râvni mereu LA MAI MULT și nu va avea pace până când TOT pământul îi va fi supus și-i va da slavă. De ce Alexandru Macedon s-a dus să cucerească și India? De ce nu s-a oprit? De ce nu s-a putut opri? De ce toată istoria este străbătută de războaiele de cucerire ale popoarelor care au vrut NOI TERITORII, mai multă stăpânire? De ce întreaga istorie a omenirii este dominată de spiritul lui MAI MULT? De ce popoarele nu s-au mulțumit cu teritoriile deja deținute? Nu erau ele suficient de mari și de bogate? Ba da! Atunci de ce au privit DINCOLO de graniță? De ce au râvnit și la

capra vecinului? Pentru că prin neascultarea din Eden omul a fost infectat de virusul Luciferic, care în esența lui exact acest lucru înseamnă: mai mult, mai mult, dincolo de granițele fixate de Domnul! Lucifer a căutat mai mult decât i-a dat Domnul și cu această perspectivă l-a amăgit și pe Om în Eden. Omul nu s-a mulțumit cu ceea ce Domnul i-a dăruit și a căutat mai mult, a dorit să meargă dincolo de granițele fixate de Domnul. Și acolo nu a găsit VIAȚĂ, ci MOARTE. Dar oare acest spirit nu ne urmărește și pe noi în lucrarea creștină? Oare toate teoriile despre lucrări mari, despre treziri spirituale mondiale, despre mișcări spirituale care trebuie să ajungă pe toate continentele, nu sunt adesea insuflate de același spirit luciferic? Oare nu cumva în Numele mandatului de a merge până la marginile pământului nu încercăm altceva decât să ne împlinim nevoia de succes, de semnificație, de mai mult, de preamărire de sine? Hristos ne arată că pe acest pământ lucrarea noastră va fi mică. Nici El nu a putut sluji în mod profund mai mult de 12 oameni. Lucrarea noastră e lucrarea iubirii. Și poți iubi în mod profund doar aproapele. Or puțini sunt aproapele nostru. Familia, biserica de casă, câțiva prieteni – iată aproapele nostru, iată lucrarea noastră. Dacă din această lucrare Domnul va declanșa unde spirituale care vor atinge marginile pământului, aceasta e treaba lui. Nu există lucrări mari... există un grup limitat de oameni pe care îi poți sluji cu adevărat. Isus însuși s-a văzut neputincios în fața secerișului și s-a rugat pentru NOI lucrători. Înadins Domnul ne încredințează în Biserică doar lucrări MICI. Capacitatea noastră de a IUBI este limitată și de aceea ne încredințează doar lucrări mici. Lucrările mari ni le va încredința de-abia atunci. Toți robii credincioși au primit în această viață PUȚINE lucruri în administrare. De-abia la răsplătire vor primi MULTE. Și toate acestea spre binele nostru. La fel cum prin cartea Iosua Domnul trasează GRANITE clare lui Israel și pune stavile dorinței luciferice de extindere, la fel prin modelul lui Isus, Domnul trasează limite clare slujirii noastre. Mare e secerișul, e adevărat, dar PUȚINI sunt lucrătorii. Cu alte cuvinte, un lucrător nu poate face față unui seceriș mare. El poate sluji doar o mică parte din acest seceriș. În rest, se poate ruga pentru NOI lucrători. Oare am slujit suficient de mult pe cei din biserica noastră de casă pentru a îndrăzni să cerem o lucrare mai mare? Oare dacă hrănești pe Hristosul care flămânzește lângă tine în doi-trei frați, poți cere o lucrare MAI MARE? Atenție deci la spiritul LĂCUSTĂ în lucrarea creștină.

V.3:18 îl menționează pe împăratul Asiriei. Nu știm dacă e vorba de Asurbanipal sau chiar de ultimul împărat al Asiriei. În mod cert însă profeția atacă toate simbolurile Imperiului. Asur (1:14), dumnezeul Asiriei (1:14), capitala Ninive (1:1 etc.), leul (2:12), împăratul Asiriei (3:18), puterea economică, militară și administrativă a Asiriei (3:16-17). V.18 ne sugerează că decăderea Asiriei va fi o surpriză. Domnitorii și vitejii împăratului Asiriei dorm, dar poporul este risipit pe munți. Nu știm exact la ce evenimente istorice se referă profeția. Poate la slăbirea Imperiului din timpul domniei lui Asurbanipal sau poate la altceva. Ideea fundamentală rămâne aceea că decăderea Imperiului va fi deodată și pe neașteptate. Asiria s-a mai confruntat cu multe revolte în timpul stăpânirii sale și pe toate le-a stins. De ce ar fi această nouă revoltă a Babilonului ceva de temut? Probabil așa au gândit mai marii Asiriei. Au dormit liniștiți știind că de câteva sute de ani tot au stins revoltele Babilonului. Dar acum era ceva diferit. Nu că

Babilonul era mai puternic, ci că acum Domnul care decisese cândva înălțarea Asiriei, acum hotărâse smerirea ei. Nu e vorba de puterea și de înțelepciunea omului, de șansă sau hazard, ci e vorba de hotărârile pe care le ia Domnul oștirilor. Și acum sosise vremea Asiriei. Nimeni nu o va putea apăra. Nimeni nu o va alina. Asiria nu va mai renaște. Și cum am comentat deja în 3:7 ea nu va avea mângâietori, căci tot pământul va bate din palme și se va bucura căci toate popoarele au fost atinse de cruzimea îngâmfatului asirian. Profeția incredibilă a lui Naum, profeția care a stârnit râsul multora, nu rămas o poveste, o declarație îndrăzneată, o speranță a celor creduli. Nu s-a împlinit peste noapte, dar nu peste mult timp Asiria a început să se clatine și în 612 î.H. Ninive a căzut doar după trei luni de asediu. Și apoi în 609 s-a șters pentru totdeauna urma asirianului în istorie. Cuvântul care a răspândit atâta teroare sute de ani (Asiria) a devenit doar o referire la trecut sau la o zonă geografică. El nu a mai fost niciodată reactivat cu putere și autoritate. Cuvântul Asiria a devenit inofensiv, un cuvânt lipsit de putere, un cuvânt mort din cronicile istoricilor. Noi putem doar să ne imaginăm această schimbare de perspectivă. Dar cei din vremea lui Iosia au trăit-o efectiv. Pentru ai a fost o încurajare reală să ducă reforma mai departe. Și totuși au revenit la păcatele lor. De neînțeles... să calci în picioare o mărturie și o resursă așa de mare din partea Domnului ca cea a căderii cetății Ninive? Pare o nebunie. Și nebunie a și fost.

CONCLUZII - Rolul cărții în istoria lui Israel și în canonul biblic

Cartea Naum are după cum am văzut deja un rol important în istoria lui Israel. Israel a ieșit din robia EGIPTEANĂ. Egiptul nu a dispărut de pe scena istoriei. El a rămas în Sud-Vestul Israelului o amenințare sau o capcană. A rămas în primul rând un SIMBOL al perioadei de robie spirituală și fizică. Exista o interdicție clară pentru Israel: să nu se întoarcă în Egipt, nici măcar să nu cumpere cai din Egipt. Egiptul simboliza astfel viața trăită în idolatrie și păcat, lumea seducătoare a slavei și a poftelor care încă atrăgea inima celui ieșit din robie. Cu toate acestea, după ce Israel a ajuns în țară și s-a abătut de la Domnul, amenințările nu au venit din Sud ci din Nord. În Nord și nu în Sud s-a ridicat puterea prin care Domnul avea să pedepsească pe poporul Său. Mai întâi a fost Asiria pentru pedepsirea Israelului și apoi Babilonul pentru pedepsirea lui Iuda. Egiptul a continuat să fie o putere. Ea a reprezentat de fapt principala putere din SUD care s-a opus stăpânirilor asiriene și babiloniene din Nord. Dar e interesant să observăm că Domnul nu a pedepsit în mod direct pe Israel prin Egipt, deși atât Ieremia cât și 2 Împărați ne arată cu insistență că ducerea în robia babiloniană a însemnat în plan spiritual de fapt reîntoarcerea în robia egipteană. Domnul a ridicat alte împărății pentru a pedepsi pe Israel și apoi pe Iuda. În acest proces însă, EGIPTUL a avut un rol esențial. Căci marea tentație a Israelului și apoi a lui Iuda a fost mereu să caute sprijin la Egipteni în fața amenințării din Nord. Alianțele cu Egiptul au justificat revoltele evreilor împotriva asirienilor și apoi a babilonienilor, revolte repetate care au dus până la urmă la ducerea lor în robie. Deci Domnul a pus în mod intenționat pe Israel între doi poli de putere: polul din Sud (Egiptul) și polul din Nord (Un Imperiu ce se extindea către Sud, fie el cel asirian sau cel babilonian). Din NORD venea presiunea și groaza, iar din Sud seducția. Puterea din Nord era cea opresivă, iar cea din Sud promitea mereu izbăvirea. Israel este așezat

[Profetul Naum](#)

astfel într-o permanentă hăituire între arma terorii (Asiria și apoi Babilonul) și arma seducției (Egiptul). Ne aducem desigur aminte de Apoc.13 și de cele două arme care se vor declanșa simultan împotriva Bisericii: seducția și teroarea. Deși în plan politic, Egiptul a fost vrăjmașul de temut al Imperiilor din Nord, în plan spiritual, Sudul și Nordul cooperau foarte bine pentru nimicirea credinței poporului sfânt. Teroarea din Nord inhiba orice trezire spirituală. Iar seducția sprijinului din Sud abătea pe împărat de la încrederea în Domnul. Domnul a premeditat ca Israel să fie sute de ani în această menghină. Căci în această menghină credința putea fi născută, testată și curățită. Din păcate, Israel a fost necredincios și menghina nu a curățit, ci a distrus credința națiunii. Același context poate da viața sau poate da moartea. Totul depinde de atitudinea și de credința celui căruia îi este destinat contextul cu pricina.

Observ de asemenea că Domnul nu a dorit ca Israel să se întoarcă fizic în Egipt. El s-a dus în Nord. Domnul dorea să creioneze noi tipare în Scriptură. Avem trei robii: robia egipteană, robia asiriană și robia babiloniană. În plan spiritual înseamnă același lucru. Cu toate acestea fiecare tipar ascunde accente teologice diferite. Robia egipteană creionează tiparul primei IZBĂVIRI din robia păcatului în care ne naștem cu toții. Evreii practic s-au născut robi. Robia asiriană creionează tiparul reînțoarcerii în robia inițială. Poporul izbăvit, aflat în legământ cu Domnul, în țara promisă, este lepădat și ajunge DIN NOU ROB. Dar Domnul nu vrea ca și Iuda să ajungă tot în robia asiriană. În cele din urmă din 609 până în 605 (când pleacă primul val de evrei spre Babilon) și apoi până în 587 (căderea Templului și a Ierusalimului) nu e mult. Asiria putea rămâne puterea dominantă și VASUL prin care și Iuda să fie pedepsit. Dacă Domnul a răbdat Asiria atâtea secole cât mai era să o mai rabde câteva decenii... Dar înadins Domnul vrea ca IUDA să fie pedepsit prin altă unealtă decât prin Asirian. Nu erau Babilonienii mai sfinți ca Asirienii, dar erau un alt popor și aveau desigur și alte caracteristici. Marele Pedagog vrea ca să facă o distincție clară între ducerea lui Israel în robie și ducerea lui Iuda. Și într-adevăr sunt măcar două diferențe colosale:

- Israel nu se mai întoarce din robie, pe când Iuda se întoarce.
- La ducerea lui Israel în robie, Ierusalimul și Templul stau încă în picioare.

Astfel, robia asiriană semnifică reînțoarcerea DEFINITIVĂ și IREVERSIBILĂ în robie, pe când robia babiloniană semnifică reînțoarcerea doar pentru o vreme în robia de tip egipteană. De asemenea, robia babiloniană semnifică groapa cea mai adâncă și cea mai întunecată din istoria lui Israel, momentul dărâmării Ierusalimului și întreruperea domniei dinastiei davidice. În mod clar triumful deznădejdiei și punerea la îndoială a promisiunilor divine sunt mai prezente în contextul robiei babiloniene. Deci trei robii:

- Robia Egipteană – în care ne naștem, urmată de răscumpărare și de încheierea legământului.
- Robia Asiriană – reînțoarcerea în robia inițială pentru TOTDEAUNA

- Robia Babiloniană – reîntoarcerea în robia inițială pentru o vreme urmată de o nouă răscumpărare și de REFACEREA legământului

Mesajul pare clar: căderea din har este posibilă. Dar și revenirea după această cădere este posibilă. Dar nimeni pare să ne poată garanta dacă a noastră cădere va duce la o robie de tip asirian (împietrire ireversibilă pentru totdeauna) sau la o robie de tip babilonian (împietrire temporară urmată de șansa pocăinței). Teoretic există har și izbăvire pentru ieșirea din groapa cea mai adâncă a căderii spirituale (vezi reîntoarcerea din Babilon). Dar practic nu vom ști cum vor sta lucrurile. Pericolul împietririi ireversibile rămâne real. Pentru mulți evrei robia babiloniană a fost ca cea asiriană, pentru totdeauna. Destinul credinciosului se află la confluența celor trei robii. Am ieșit din Egipt și ne confruntăm cu pericolul de a ne reîntoarce. Unii s-au reîntors în robie... dar totul nu e sfârșit. Nu știm dacă e vorba de o cădere definitivă (robia asiriană) sau de una temporară (cea babiloniană). Legământul poate fi refăcut dacă cel căzut se căiește... Dar se va mai căi? Se va mai putea căi? Acest lucru cred că îl știe doar Domnul.

Viața credinciosului este într-o permanentă menghină, între Sud și Nord, între Egipt și Asiria (sau Babilon). Asiria semnifică noile provocări, încercări ale vieții. Egiptul semnifică vechiul mod de a trăi, robit de vizibil, cu credința pusă în idoli, centrat pe sine și chinuit de poftă. Noile încercări ale vieții nu vor face decât să încerce să ne ademenească inima spre Egipt, adică spre modul vechi de a trăi. Ele ne vor face să ne comportăm ca în viața de dinainte de nașterea din nou, chiar dacă acum purtăm Numele Domnului. Totul se va întâmpla sub masca religiozității, dar în esență vom acționa ca omul care era înainte de a-l cunoaște pe Domnul. Dar dacă Îl cunoști pe Domnul oare poți gândi, acționa și reacționa ca în Egipt? Iată marea întrebare.

Asiria și Babilonul reprezintă cele două mari puteri prin care Domnul a pedepsit pe poporul Său. Lucrurile se văd clar acum. Dar atunci nu erau așa de clare. În acea lume idolatră, ieșirea din Egipt a arătat cu claritate că Yahweh e mai puternic decât idoli Egiptului. Dar la fel, robia asiriană și apoi cea babiloniană arătau la fel de clar că idoli Asiriei, respectiv ai Babilonului sunt mai puternici decât Yahweh. Evidențele erau zguduitoare. Trauma evreilor era reală. Îndoiala triumfa în inimile lor. Aceste evenimente au stârnit zbateri profunde în inimile evreilor credincioși. Unele din acestea sunt descoperite în Psalmi (vezi de exemplu Ps.89, Ps.42, Ps.74, Ps.79). Psalmiștii umblau plini de întristare în țara vrăjmașilor lor și zi și noapte erau batjocoriți fiind întrebați de asupritorii lor: *Unde este Dumnezeuul vostru, al cărui Templu a fost dărâmat?* Nu a fost ușor. Profetii spusese că de fapt Domnul i-a dat în mâinile vrăjmașilor din pricina păcatului lor. Dar era doar o interpretare diferită a aceluiași eveniment istoric. Moartea lui Sanherib este interpretată de Isaia ca o pedeapsă din partea lui Yahweh, dar de preoții Babilonului ca o pedeapsă din partea lui Marduk. Cine are dreptate? Lupta credinței a fost reală pentru evreii care au trecut prin acele vremuri cumplite.

Pentru a încuraja credința lor, Domnul a hotărât următoarele:

Profetul Naum

- Ca după actul pedepsirii UNELETELE folosite să aibe o viață scurtă în istorie.
- Această viață scurtă urmată de pedepsirea UNELTEI să fie profețită în amănunt de proorocii Săi.
- Pedepșa să curme definitiv acea putere în istorie.

Astfel după ducerea în robia în Asiriană (722) și după năvălirea lui Sanherib în Iuda (701), Imperiul Asrian nu a mai rămas în istorie nici măcar un secol. În 609 a dipărut pentru TOTDEAUNA din istorie. Cetatea Ninive (care se pare că a mai fost totuși reconstruită de alte puteri) este acum de mii de ani RUINE. Toate acestea au fost profețite din timp și cu multe amănunte de profeții Domnului. Și aici intervine rolul lui NAUM, care dedică o carte din Scriptură prevestirii căderii Asirianului. Asirianul nu era orice putere. Era acea putere care dusesse pe Israel în robie și pusese la îndoială puterea lui Yahweh de a-și apăra propriul popor. Astfel căderea Asirianului capătă o semnificație TEOLOGICĂ extrem de importantă, ca și cartea Naum de altfel.

În cazul robiei babiloniene lucrurile au fost și mai drastice. Pedepșa a venit mai redepede (din 587 până în 539 au trecut doar 49 de ani), profețiile despre căderea Babilonului au fost rostite mult mai devreme (chiar înainte ca Babilonul să se înalțe în istorie – vezi cartea Isaia), cantitatea profețiilor și detaliile acestora sunt mult mai mari (vezi Isaia, Ieremia, Ezechiel etc.). Este de înțeles de ce apar aceste diferențe între căderea Babilonului și cea a Asiriei. În cele din urmă Babilonienii au distrus Templul. Asirienii au dus pe Israel în robie. Dar Templul a rămas în picioare și Iuda reprezenta un regat separat de Israel. Chiar și Asirianul a fost pedepsit în primul rând din pricina năvălirii lui Sanherib asupra lui Iuda când acesta a rostit vorbe de ocară împotriva lui Yahweh. Dărâmarea Templului a reprezentat provocarea cea mai înaltă a credinței evreilor în puterea lui Yahweh. De fapt în 1,2 Împărați exact acest lucru vrea să demonstreze autorul: că Templul a fost distrus nu din pricina lipsei de putere a lui Yahweh, ci prin puterea Acestuia ca pedepșă pentru păcatele lui Iuda. Acesta a fost MOTIVUL principal pentru care cronicarul a scris 1,2 Împărați. El nu a vrut să scrie istorie ci să explice CUM A FOST POSIBIL, să explice adevărata semnificiație teologică a dărâmării Templului.

Dar vom discuta mai mult despre Babilon în Ieremia. Acum vorbim de Asirian. Mai puțin important ca Babilonul, dar totuși important. Biruințele Asiriei peste Israel aveau nevoie de un răspuns, de o clarificare. Și aici intervine rolul lui NAUM. Nu scrie o carte mare, căci Ninive nu era Babilonul. Dar totuși scrie o carte separată doar pentru Ninive, simbolul puterii asiriene și reședința sacră a zeilor asirieni. Referința din 1:14 la zeii asirieni capătă o nouă lumină în cele spuse până acum, Yahweh nu doar afirmă dar își și dovedește supremația față de zeii asirieni. Acest lucru era crucial pentru credința evreilor. Din canonul ebraic nu puteau lipsi cartea Naum. Ea vine ca o continuare a cărții Iona. Domnul a cruțat Ninive în trecut din pricina bunătății Sale, dar acum anunță dinainte pedepsirea ei. Deci din pricina rolului Asiriei în istoria lui Israel,

profeția NAUM era obligatorie în canonul ebraic. Măreția lui Yahweh trebuia dovedită cu claritate deasupra zeilor asirieni. Ninive a căzut. Templul a fost distrus. Apoi a fost reconstruit și a dăinuit. Ninive a rămas în ruine.

Cred că e momentul să facem o aplicație importantă. Asiria și Babilonul au fost vrăjmașii poporului sfânt care au pustiit țara sfântă. Dar acești vrăjmași au primit putere împotriva lui Israel din pricina păcatului lui Israel. Însuși Domnul i-a ridicat ca să pedepsească prin ei pe Israel pentru păcatul lui. Această pedeapsă cruntă a creat o provocare teologică imensă atât pentru poporul infidel cât și pentru rămășița credincioasă. Provocarea se regăsea în întrebarea: de ce neamurile idolatre au pustiit țara sfântă? După cum am văzut erau două răspunsuri, două interpretări antagonice. Prima susținea că dumnezeii neamurilor au fost mai puternici ca Yahweh. A doua susținea că Yahweh i-a lăsat în mâna vrăjmașilor lor din pricina păcatului. Problema era atât de serioasă încât o întreagă carte din Scriptură (1,2 Împărați) este dedicată acestei teme. Dar alături de această carte, toate cărțile profeților (inclusiv cartea Naum) au în vedere interpretarea înfrângerilor lui Israel: Israel a ajuns în robie nu din pricina puterii idolilor ci din pricina PĂCATULUI lor împotriva lui Yahweh. Yahweh Însuși s-a luptat împotriva lor, a ridicat pe vrăjmașii lor și s-a îngrijit ca toate nenorocirile stipulate în Lege să se abată asupra lor. Năpasta nu a venit dintr-o dată din pricina îndelungei Sale răbdări. Dar când paharul nelegiuirilor s-a umplut, pedeapsa s-a revărsat fără milă. Deci CAUZA nenorocirii nu trebuie căutată în puterea Vrăjmașului ci în păcatul poporului care a îndepărtat protecția divină de deasupra poporului. O bună parte din Vechiul Testament gravitează în jurul acestei TEME și în jurul ducerii în robie a lui Israel. Înțelegem pentru cei din vechime miza teologică pusă în joc. Dar ce relevanță mai au aceste lucruri pentru noi? Dacă Domnul insistă atât de mult pe înțelegerea acestui tipar atunci înseamnă că inima noastră are imensă nevoie de acest înțeles și în Noul Legământ.

În Noul Legământ Biserica e poporul Domnului. Ea este și Templul. Domnul promite Bisericii protecție spirituală, dar și fizică. Domnul ne explică că protecția fizică nu mai e ca în vechime, dar ea există. Viața noastră e în mâinile Domnului și nu în mâna vrăjmașilor noștri. El poate îngădui să fim prizonieri, chiar omorâți. Dar acest lucru Îl decide El. Faptele apostolilor ne descoperă și manifestarea puterii Sale pentru a oferi protecție FIZICĂ trimișilor săi. Atunci când îngăduie vrăjmașilor să ne prindă, protecția Sa spirituală e alături de noi. Suferim, dar suferim ca Împărați, îmbrăcați cu puterea Lui, mărturisind despre El și rămânând loiali Marelui Împărat. Promisiunea IZBĂVIRII rămâne PERMANENTĂ pentru cel ce se încrede în Domnul și în NOUL Legământ. IZBĂVIREA se poate manifesta și fizic (când efectiv Domnul ne eliberează de contextul vizibil potrivit – vezi Petru eliberat de înger din temniță!), dar se va manifesta mereu spiritual, prin faptul că deși contextul vizibil persistă, în inima noastră devenim liberi, îl putem suporta, îl putem birui, și mai ales trecem ca Împărați prin acel context laudând Numele Domnului și mărturisind despre El neamurilor. La fel ca În Vechiul Legământ această PROTECȚIE, această PROMISIUNE permanentă a IZBĂVIRII este condiționată de CREDINȚA noastră, de ascultarea noastră.

[Profetul Naum](#)

Dacă nu ascultăm de Domnul și dacă ne îndepărtăm de calea trăirii prin credință, puterea vrăjmașului crește și protecția divină se diminuează. Ca altădată Templul va fi jefuit de vrăjmașii Domnului și apoi dacă nu apare căința, va fi părăsit de slava Domnului și distrus de Potrivnic. Jefuirea Templului are loc în crizele noastre spirituale, când Templul trupului nostru e invadat de păcate, ispite care ne chinuie, care ne robesc, care strică ceea ce Domnul a zidit cu multă trudă în lăuntru nostru. Dărmarea Templului are loc când suntem lepădați, când Domnul ne varsă din gura Sa, când Duhul Său ne părăsește definitiv și când nu mai suntem copiii Săi, când cădem din har. În mod cert, ca evreii din vechime vom asista atât la jefuirea Templului cât și la dărâmarea lui. Nu este creștin care să nu treacă prin crize spirituale. Nu mă refer la încercări, ci la crize spirituale, la zile când lovitura vrăjmașului îl prinde nepregătit, la perioade când intră în războaie spirituale care îl depășesc, la zile în care vechile păcate invadează în viața sa, la perioade de orbire spirituală, la perioade rușinoase ca lepădarea uncenicilor în ceasul întinericului... Atunci e perioada de tip Ezechia, când din pricina UNEI alianțe cu Egiptul, țara e pustiită, Ierusalimul înconjurat, Templul jefuit... Vom vedea această perioadă în viața noastră și desigur și în viața fraților noștri. Dar vom vedea și dărâmarea Templului. Să dea Domnul să nu o trăim pe pielea noastră. Unii au și această experiență. Dar în mod cert vom vedea cu toții FRAȚI apropiați în Domnul care vor cădea de la credință. Unii dintre ei vor fi fost ucenicii noștri, alții liderii noștri. Fie că suntem rămășița credincioasă și vedem jefuirea și dărâmarea Templului în alții, fie că e din pricina păcatului nostru și vedem aceste realități în noi, deci oricum ar fi cu TOȚII vom asista la jefuirea Templului (invazia asiriană) și la dărâmarea Templului (invazia babiloniană). Și oricum ar fi, aceste EXPERIENȚE sunt TRAUMATIZANTE. Ele aduc în inima noastră TEAMĂ, o TEAMĂ nerostită de puterea Vrăjmașului, o ÎNDOIALĂ cu privire la protecția lui Dumnezeu, la grija și iubirea Sa față de noi. Trauma e inevitabilă, rana imposibil de ocolit. Dar Cel care face rana este și Cel care o vindecă. Trauma cu pricina e NECESARĂ, dar desigur trebuie și ea vindecată. Prin profeți (inclusiv Naum) descoperim GRIJA lui Dumnezeu de a vindeca TRAUMA aceasta în inimile evreilor. Apogeul acestei lucrări de vindecare îl găsim în Isaia în profețiile de la cap.40-48, urmate de profețiile mesianice de la cap.49-54. Mângâierea, vindecarea și reabilitarea lui Israel se ÎMPLETEȘTE cu mângâierea, vindecarea și reabilitarea lui Mesia. Israel suferă din pricina păcatului lui și Mesia din pricina păcatului lui Israel. Dar amândoi suferă și amândoi sunt vindecați și mângâiați de Domnul. Israel se identifică cu Mesia în suferință și vindecare. Am comentat mult aceste capitole când am studiat Isaia. Spuneam că TRAUMA e necesară. Pentru smerirea și zdrobirea noastră, pentru curățirea inimii noastre ușor de amăgit de păcat și care nu se teme de Domnul, avem nevoie de PEDEPSELE Domnului, avem nevoie de crize spirituale, avem nevoie să vedem PUTEREA Vrăjmașului, să auzim glasul lui Rabșache care ne batjocorește, să trăim umilința jefuirii Templului... Dar aceste EXPERIENȚE lasă în urmă răni adânci, temeri adânci, nesiguranță... Rana trebuie vindecată. Ea va fi vindecată de Domnul Însuși care ne va ierta și apoi ne va mângâia cu prezența Sa. Domnul ne va explica DE CE am trecut prin acele crize. Ne va deschide mintea să înțelegem că am trecut pe acolo DIN PRICINA mândriei noastre ascunse, din pricina încrederii noastre în noi înșine, din pricina diferitelor păcate sau alianțe străine în care am persistat. Am trecut pe acolo pentru că în mândria

noastră am fost surzi și nu am auzit glasul Său muștrător și nu am cunoscut ziua cercetării noastre. Astfel, atacul vrăjmașului ne-a găsit nepregătiți. Vrăjmașul a profitat de fisura din armura noastră și a lovit fără milă. Domnul nu ne-a putut proteja pentru că PĂCATUL nostru (sub o formă sau alta) L-a împiedicat să fie scutul și turnul nostru de scăpare. Ba mai mult, El Însuși ne-a pedepsit și ne-a lăsat pentru o vreme în mâna vrăjmașului. În sfințenia Sa ne-a lăsat, S-a îndepărtat de noi o vreme din pricina mândriei noastre... Și am simțit furia vrăjmașului. A fost mai mult decât o încercare. Căci nu am trecut ca Împărați. Vrăjmașul ne-a chinuit peste măsură de mult, ne-a umilit, ne-a lovit în dese rânduri. A fost mai mult decât o încercare. A fost o criză spirituală. A fost o pedeapsă din partea Domnului. Cauza crizei nu trebuie căutată la vrăjmaș (în sensul că vrăjmașul e prea puternic, e mai puternic decât protecția divină...), nici la Dumnezeu (în sensul că Domnul a făcut un experiment cu noi, Domnul S-a jucat cu noi, nu a fost suficient de puternic să ne protejeze sau nu a fost 100% credincios în a ne da biruință împotriva vrăjmașilor noștri). Nicidecum! Domnul este infinit mai puternic decât vrăjmașii noștri și El NICIODATĂ nu face experimente cu noi, nu ne părăsește așa că îi vine Lui să ne părăsească. Cauza trebuie căutată în PĂCATUL nostru. Dar când ne gândim la PĂCAT nu trebuie să avem în vedere doar lucrurile mari, vizibile, ci cu atât mai mult lucrurile mici, ascunse, subtile. Domnul Și-a luat puțin mâna de deasupra noastră și vrăjmașul a căpătat mai multă putere ca de obicei DIN PRICINA păcatului nostru ascuns. Odată îndepărtată CAUZA crizei noastre spirituale, Domnul Își va așeza din nou protecția Sa deasupra noastră și vrăjmașul va fi pus la locul lui. Pentru a fi vindecată, inima noastră are nevoie disperată de această clarificare. Lucrurile par clare când e vorba de ei și de Templul de la Ierusalim. Lucrurile sunt mai dificile când e vorba de noi. Și mai ales când înfrângerea spirituală se datorează unor păcate pe care nu le-am conștientizat. Ne aducem aminte de confuzia lui Iosua de după umilința de la prima încercare de cucerire a cetății Ai. El NU ȘTIA de Acan. Nici nu fusese suficient de smerit să întrebe de vreun posibil Acan... Dar când CAUZA crizei e generată de păcate ascunse pe care nu le conștientizăm, atunci TRAUMA crizei este cu atât mai adâncă. Ne aducem aminte de Petru și de ucenici și criza teribilă din ceasul întunericului. Puterea lui Dumnezeu i-a părăsit și vrăjmașul i-a umilit pentru că ei funcționau încă în paradigma neprihănirii personale. Ei aveau alinațe străine nu cu păcate vizibile ci cu încrederea în sine, în propriile lor merite, în propria lor putere. Ori aceste alianțe sunt atât de ascunse și atât de greu de conștientizat. Ei le-au conștientizat de-abia după. Dar criza a fost un șoc cu atât mai mult cu cât ei nu persistau în păcate vizibile, ci îl urmau pe Hristos și lăsasera totul pentru El. Îl iubeau sincer și doreau sincer să moară pentru El. Și totuși Domnul Și-a luat mâna de peste ei și ceasul întunericului i-a prins nepregătiți. Înfrângerea pe care au suferit-o nu s-a datorat nici puterii prea mari a vrăjmașului și nici necredincioșiei lui Dumnezeu în a-i apăra. Ea a fost cauzată de păcatul lor, de MÂNDRIA ascunsă a inimii. Templul lor a fost jefuit de vrăjmaș. Ca și Ezechia, au simțit batjocura glasului lui Rabșache. Observăm că Domnul nici nu i-a părăsit de tot și nici nu i-a lepădat. A fost o CRIZĂ necesară pentru vindecarea lor. Dar criza nu a fost produsă de Domnul, ci de inima lor mândră și bolnavă. Din partea Domnului, El nu a vrut ca ei să treacă pe acolo. Au trecut DIN PRICINA păcatului lor de care nu s-au căit la vremea potrivită. La fel ca evreii din Babilon. Și

au avut nevoie de vindecare. De altfel la fel și noi. Avem nevoie să DEOSEBIM cu claritate CAUZA crizelor noastre spirituale. Și apoi să învățăm să umblăm prin HAR, în acel duh zrobit și smerit, care ia aminte la cercetarea Domnului și se căiește la vreme potrivită de păcatele ascunse ale inimii. Pe acest drum al zdrobirii și al încrederii în Domnul, CRIZA nu se va mai repeta NICIODATĂ. Templul nu va mai fi jefuit. Vor fi greșeli, dar nu vor mai fi acele CRIZE spirituale. Vor fi încercări, vrăjmașul va ataca din NOU, dar vom trece ca Împărați pe acolo. Domnul va fi cu noi și nu-și va îndepărta mâna de la noi. În Isaia 40-48 sunt cele mai frumoase promisiuni din Scriptură. Ele sunt rostite unui popor traumatizat de evenimentul dărâmării Templului și de robia babiloniană. Acestui popor, lipsit de merite și aflat în cea mai întunecată groapă, Domnul îi face cele mai frumoase promisiuni. Și aceasta pentru ca toți să înțelegem ce este HAR. Și în aceste capitole este un îndemn -promisiune care se repetă de multe ori. Iată despre ce este vorba:

- Nu te teme de NIMIC, căci Eu sunt cu tine...

Rana cea mai adâncă pe care o lasă trauma unei crize spirituale este TEAMA. Și sunt mai multe temeri:

- Teamă de puterea diavolului...
- Teamă de propria inimă rea și surdă, de propriile alegeri greșite, de surzenie spirituală...
- Teamă că Domnul te-a abandonat sau că te va abandona din nou...
- Teamă că Domnul nu te va proteja de toate atacurile viitoare ale vrăjmașului...
- Teamă că o astfel de criză se va repeta, că vrăjmașul va lovi din nou cu o putere căreia efectiv nu i te poți opune...
- Teamă că nu vei putea fi iertat, vindecat, reabilitat...
- Teamă de rănilor pe care criza noastră le-a provocat în alții...

Da, sunt multe TEMERI pe care o criză spirituală le lasă în inima noastră. De aceea avem nevoie de CLARIFICARE, avem nevoie să deosebim cu claritate cauza crizei, precum și soluția crizei. Avem nevoie să deosebim cu claritate ce înseamnă să rămânem în cadrul de protecție al Domnului, pentru ca Domnul să ne protejeze și o astfel de CRIZĂ să nu se mai repete niciodată. Avem nevoie ca Domnul să ne șoptească: Nu te teme de NIMIC, căci acum Eu sunt cu tine și voi rămâne cu tine. Dar de ce Domnul era cu rămășița din Babilon, dar nu era cu poporul din Ierusalim? Poporul din Ierusalim era mândru, iar rămășița era cu duhul zrobit și smerit. Aici este

cheia. Ce altceva îți cere Domnul Israele decât să umblii SMERIT înaintea Lui: să fii un copil, un micuț și nu un viteaz al împărăției, să recunoști clipă de clipă cât de bolnav ești și să strigi mereu după iertarea și izbăvirea Sa? Rămâi pe acest drum al smereniei, în această CREDINȚĂ, și criza nu se va mai repeta NICIODATĂ. Vor veni încercări, noi atacuri, vor fi și multe greșeli. Dar nu va mai fi o astfel de criză. Petru a mai greșit de multe ori până la moarte, dar după ce a învățat umblarea prin HAR nu a mai trecut NICIODATĂ printr-o criză spirituală ca cea din ceasul întinericului. El a rămas în Hristos, în protecția Sa și a trăit ca un Împărat până la sfârșit. Templul său nu a mai fost jefuit niciodată. *De aceea, nu te teme de NIMIC, căci Eu sunt cu tine. Vrăjmașii tăi vor fi făcuți pentru totdeauna de rușine și nimeni nu-ți va mai pustii vreodată țara. Doar umblă smerit înaintea Mea, cheamă-Mă în fiecare zi, pune-ți nădejdea doar în Mine și primește cu drag cercetarea mea și muștrările Mele! Recunoaște-ți greșelile înainte ca ele să crească în inima ta și curățește-le înainte ca vrăjmașul să prindă putere. Rămâi în mine și Eu voi rămâne în tine. Și dacă Eu sunt cu tine, cine va îndrăzni să lupte împotriva ta? Nu te teme de NIMIC, de absolut NIMIC, căci Eu sunt cu tine și nu împotriva ta!*

Cartea Naum are deci un rol important în canonul ebraic deoarece ajută la clarificarea teologică a interpretării corecte a robiei asiriene. Prin Naum Yahweh profetește că Asira va cădea. Și așa s-a și întâmplat. Deci Yahweh e mai mare ca zeii Asiriei. Asiria a fost doar unealta prin care Yahweh și-a pedepsit propriul popor. Cartea Naum, după cum am menționat deja, are și rolul de a sprijini reforma lui Iosia. Reforma lui Iosia a însemnat o sfidare a puterii asiriene care cerea supușor ei închinare față de zeii asirieni. Asiria a ripostat la reforma lui Ezechia. Oare nu va riposta și la reforma lui Iosia? Prin Naum Domnul înștiințează pe Iuda să nu se teamă de Asiria. Jugul asirian va fi îndepărat. Riposta nu va mai fi căci zilele marelui imperiu sunt numărate. De asemenea cartea Naum pregătește pe Iosia pentru testul din 609 î.H. când Faraon Neco se suie în Nord pentru a sprijini rezistența asiriană din Haran. Iosia era anunțat dinainte că Asiria va cădea. Faraon Neco nu putea schimba destinul Asiriei hotărât de Domnul. Și în profetia lui Naum Iuda nu este chemat să participe la căderea Asiriei în mod direct. Singura chemare către Iuda este să își împlinească juruințele și să continue reforma în interiorul țării. Or acest lucru e foarte important pentru pregătirea lui Iosia pentru testul ce va urma. Prin mesajul cărții Naum Iosia e chemat să rămână focalizat pe bătăliile din interiorul țării. Cele din afara țării sunt în mâna Domnului și nu-l privesc. Iosia era deci chemat să se încreadă în Domnul și să nu sprijine carul lui Dumnezeu în declinul Asiriei. Dar Iosia s-a temut că Faraon Neco va reuși să sprijine renașterea Asiriei. Nu s-a încrezut în Domnul suficient, nu a rămas în sfera de responsabilitate fixată de Domnul și a intrat într-un război care nu era al lui. Lipsit de protecția divină a fost răpus de vrăjmași și renașterea răului în Israel s-a produs mai repede decât ar fi trebuit.

Cartea Naum anunță îndepărtarea jugului asirian, un jug care părea imposibil de zdrobit în ochii lui Iuda. Am observat că întreg conținutul cărții este focalizat pe această temă: să profetească într-un mod CREDIBIL căderea capitalei Asiriei. Ne aducem aminte de:

- Descrierea măreției și a dreptății lui Dumnezeu
- De hotărârile solemne ale Domnului cu privire la Asiria
- De atacarea în profeție a principalelor simboluri ale puterii asiriene: capitala Ninive, zeii asirieni, metafora leului, Imperiul Asirian, celelalte cetăți asiriene, împăratul Asiriei, voievozii și negustorii Asiriei
- Descrierea plastică și amănunțită a viitorului asediu și al nimicirii cetății
- Amintirea cauzelor pedepsirii cetății
- Amintirea căderii Tebei

Prin toate aceste imagini, idei, argumente, Naum vrea să convingă pe evreii din Iuda că nimicirea cetății Ninive va avea cu adevărta loc în curând. Astfel NAUM este vocea MÂNGÂIERII și a SPERANȚEI care vestește îndepărtarea unui jug greu și vechi care părea imposibil de zdrobit în ochii celui ce îl poartă. Jugul asirian apăsa atât asupra celor necredincioși din Iuda cât și asupra rămășiței credincioase din Iuda. Jugul Asirian era pentru primii o pedeapsă din partea Domnului, și pentru ceilalți o încercare din partea Domnului. Era și pentru unii și pentru alții un context potrivit dar care putea stimula CREDINȚA și opera curățirea în inima bolnavă și rea. Din această imagine se desprinde o nouă aplicație importantă pentru viețile noastre. Ieremia vorbește în *Plângeri* de faptul că este bine ca omul să poarte un jug în tinerețea lui. Și e adevărat că în viața noastră purtăm tot felul de juguri sau de țepușuri. Jugul sau țepușul poate lua diverse forme și poate avea diferite cauze. Cauza poate fi neascultarea noastră de Domnul (ca în contextul bolii lui Saul) sau ascultarea noastră de Domnul (ca în contextul bolii lui Iov). Dar și într-o situație și în alta cauza rămâne inima noastră bolnavă care are nevoie de curățire, de vindecare. Jugul de care vorbim are următoarele caracteristici:

- e greu, apăsător, chinuitor
- persistă o bună perioadă de timp în viața noastră
- pare imposibil de îndepărtat

Sunt acele contexte menhină, presiuni interioare care persistă mult timp în viața noastră. Și persistă atât de mult încât la un moment dat par imposibil de îndepărtat. Ne curpinde deznădejdea căci nu mai întrezărim lumina de la capătul tunelului. Speranța izbăvirii de acel jug dispare. Și în acest context avem nevoie de cartea Naum care ne promite că jugul va fi îndepărtat. Cartea Naum ne deschide mintea să înțelegem că nici un jug nu are putere în sine și că orice jug poate fi zdrobit de puterea Domnului. În cele din urmă jugul e pus de Dumnezeu Însuși. De aceea e așa de greu, de aceea pare imposibil de îndepărtat. Căci cel ce l-a pus e Domnul oștirilor. Dar dacă El l-a pus, tot El îl poate îndepărta. Jugul asirian a fost greu. Dar nu a persistat pentru totdeauna. A sosit momentul ca să fie zdrobit și ca Iuda să răsuflă ușurat. Va sosi

[Profetul Naum](#)

și momentul izbăvirii noastre. Încercările sunt limitate în timp. Vedem acest lucru cu claritate în viața sfinților din vechiul și noul legământ. Așa va fi și în viața noastră. Privim în istorie și căpătăm curaj: multe juguri grele au fost zdrobite, va fi zdrobit și jugul nostru! Privim la Teba: Teba a căzut! Va cădea și Ninive! Privim Teba din trecutul umblării noastre cu Domnul... am purtat și alte juguri care păreau imposibil de îndepărtat și totuși la vremea potrivită Domnul le-a îndepărtat. Presiunea de altădată e doar o simplă amintire. Glasul batjocoritorului a amuțit de mult în acele domenii. Acum domnește Lumina și pacea. Așa va fi și în domeniul de față și cu privire la jugul prezent.

Mai învățăm ceva din cartea Naum. Jugul Asirian a fost zdrobit DUPĂ reforma lui Iosia. Nu cred că este întâmplător. Jugul pe care ni-l dă Domnul să îl purtăm nu are ca scop în sine producerea suferinței. Jugul are un scop curativ. Prin acel JUG Domnul vrea să ne curețe, să ne vindece de anumite boli. Și El ne iubește suficient de mult pentru a NU îndepărta jugul decât după ce vom fi învățat lecțiile cu pricina. E adevărat că adesea jugul e îndepărtat fără ca cel în cauza să fi învățat lecția. Trece prea mult timp și Domnul știe că fiecare om are o limită în suportarea unui jug. Și atunci Domnul îndepărtează jugul dar cu tristețea că a fost purtat de acel om fără folos, fără să fi învățat lecțiile pentru care acel jug a fost trimis în viața respectivului. Dar să revenim la scopul unui jug. Jugul nu este un scop în sine. Jugul are un rol. Transmite un mesaj, o cercetare. Ascunde în sine o curățire, o vindecare. Deci scopul nu este îndepărtarea jugului, ci descifrarea mesajului, a lecțiilor jugului. Și când aceste lecții vor fi fost învățate, Domnul Se va bucura să îndepărteze DEGRAB acel jug din viața noastră. Căci El nu se bucură să întristeze inima oamenilor. El Se bucură să îndepărteze jugul. Dar așteaptă că noi să învățăm lecția jugului. Deci există o un dat temporal al jugului dar și o dimensiune flexibilă a duratei acestuia în viața noastră. Ce vreau să spun? Sunt lecții care se învață DOAR în timp îndelungat. Deci este un TIMP MINIM în care jugul trebuie purtat și acest timp nu poate fi scurtat. Dar TIMPUL care se adaugă acestei perioade MINIME poate fi mai lung sau mai scurt în funcție de receptivitatea noastră. De obicei noi ne focalizăm asupra jugului și scopul nostru esențial e îndepărtarea lui. Și astfel prelungim perioada de viață a jugului. Dacă ne-am focaliza pe mesajul vindecător adus de jug și scopul nostru ar fi vindecarea noastră, atunci am scurta perioada de viață a jugului și am face astfel un cadou imens lui Dumnezeu care e primul care se bucură să îndepărteze un jug. Adesea credem că lui Dumnezeu îi place să purtăm un jug... căci El l-a pus. Și pentru că El l-a pus credem că El NU VREA să îndepărteze acel jug. Dar oare așa să fie? Nicidecum! Cartea Naum ne arată că jugul devine necesar din pricina inimii noastre bolnave și că Domnul de-abia așteaptă să îl îndepărteze. Domnul nu e de partea jugului ci de partea noastră. El de-abia așteaptă să zdrobească jugul și să aducă izbăvirea. Și sunt două tipuri de izbăviri care pot fi aduse împreună sau separat. Există izbăvirea regală, care e cea mai înaltă. Contextul menghină nu se schimbă, dar el nu mai exercită presiune în inima noastră. Nu ne mai tulbură, nu ne mai chinuie. În inima noastră se declanșează puterea prezenței divine care ne face să râdem de acel jug. Aceasta este izbăvirea cea mai înaltă. Rămâi în groapa cu lei, dar acolo domnești ca împărat! A doua izbăvire are în vedere zdrobirea efectivă a contextului menghină: ești scos din

groapa cu lei. Oricum ar fi, IZBĂVIREA VA veni pentru oricine se ÎNCREDE în Domnul! Adesea izbăvirea fizică vine după cea spirituală. Ea vine de fapt ca un bonus, ca un supliment și nu ca o izbăvire în sine. Căci adevărata izbăvire a venit deja atunci când Domnul a revărsat harul Său vindecător peste inima noastră. Cineva de exemplu e chinuit adesea de gândul că este în chirie și că nu are o casă a lui. Domnul aduce izbăvirea și el se detașează de faptul că e în chirie, și poate trăi liniștit în chirie toată viața. Apoi, Domnul îi dăruiește și o casă. În cele din urmă suntem pregătiți să primi un dar atunci când NE PUTEM lipsi pentru totdeauna de acel dar, și atunci când ne dorim darul nu atât pentru folosul nostru cât pentru folosul celorlalți. Acest om vindecat se poate lipsi de casă pentru totdeauna și își dorește o casă nu pentru confortul său, ci pentru a o pune la dispoziția slujirii altora.

Cartea Naum ne mai atrage atenția asupra unui lucru. Ne aducem aminte de îndemnul către Iuda: *Împlinește-ți juruințele*. Domnul a îndepărtat jugul asirian, dar Iuda nu și-a împlinit juruințele și drept urmare s-a înălțat în istorie un jug MAI GREU, cel babilonian. Domnul va îndepărta jugul din viața noastră. Marea întrebare rămâne: CE VOM FACE NOI când Domnul va îndepărta jugul? Doar ne vom bucura de pace și vom continua să trăim pentru noi înșine? Sau ne vom împlini juruințele și vom trăi pentru Domnul și pentru Casa Lui? În cele din urmă nu JUGURILE vieții reprezintă problema noastră, ci inima noastră, credințioșia noastră. Jugurile vin și pleacă. Dar inima noastră rămâne. Întrebarea este ce vom face când Domnul va aduce izbăvirea? Ne vom culca pe o ureche ca Iuda sau vom vom sluji Domnului cu și mai multă râvnă sau pasiune?